

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
555 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ : +66 (0) 2537 2000
โทรสาร : +66 (0) 2537 3498-9
www.pttplc.com

PTT Public Company Limited
555 Vibhavadi Rangsit Rd., Chatuchak,
Bangkok 10900 THAILAND
Tel : +66 (0) 2537 2000
Fax : +66 (0) 2537 3498-9
www.pttplc.com

ที่ 80000001/ 762

17 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอนำส่งรายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2563

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2563

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) ขอนำส่งสำเนารายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 ซึ่งได้ประชุมเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2563 ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย หากท่านมีข้อแก้ไขหรือข้อทักท้วงประการใดเกี่ยวกับรายงานดังกล่าว กรุณาแจ้งให้ ปตท. ทราบที่ corporatesecretary@pttplc.com หรือทางโทรสารหมายเลข 0-2537-3887 ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2563 เพื่อ ปตท. จะได้รวบรวมดำเนินการต่อไป หากไม่มีข้อแก้ไขหรือข้อทักท้วงใดๆ ปตท. ถือว่าท่านรับรองรายงานการประชุมนี้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

สำนักกรรมการผู้จัดการใหญ่
โทรศัพท์ 0-2537-3855
โทรสาร 0-2537-3883

รายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2563
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

วัน เวลา และสถานที่ประชุม

ประชุมเมื่อวันศุกร์ที่ 3 กรกฎาคม 2563 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุมใหญ่ ชั้น 2 อาคาร ปตท.
สำนักงานใหญ่ เลขที่ 555 ถนนวิภาวดีรังสิต เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ก่อนเริ่มการประชุม

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) ได้จัดนายวิดิโอและนำความปลอดภัยในการใช้ห้องประชุม
และขอความร่วมมือ ขอให้ปิดโทรศัพท์มือถือ

เริ่มการประชุม

ณ วัน RECORD DATE เพื่อกำหนดสิทธิในการเข้าร่วมประชุมและสิทธิในการรับเงินปันผล ปตท. มี
ทุนจดทะเบียนชำระแล้วเป็นเงิน 28,562,996,250 บาท คิดเป็นจำนวนหุ้นสามัญที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด
28,562,996,250 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1- บาท โดย ณ ตอนเริ่มเปิดการประชุมมีผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะ
แทนผู้ถือหุ้น มาลงทะเบียนเข้าร่วมการประชุมรวมจำนวนทั้งสิ้น 2,081 ราย โดยมาประชุมด้วยตัวเอง 261 ราย
และรับมอบฉันทะ 1,820 ราย รวมจำนวนหุ้นทั้งสิ้น 21,663,766,756 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 75.8456 ซึ่งเกินกว่า 1 ใน
3 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของ ปตท. ถือว่าครบองค์ประชุมตามข้อบังคับของ ปตท. และยังคงรับ
ลงทะเบียนต่อไป

นายไกรฤทธิ์ อุชุกานนท์ชัย ประธานกรรมการ ปตท. ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมกล่าวเปิดการ
ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2563 โดยแจ้งต่อที่ประชุมว่า ปตท. ขอต้อนรับท่านผู้ถือหุ้นทุกท่านเข้าสู่การ
ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 ซึ่งในปีนี้เป็นการประชุมปีที่ 19 หลังจาก ปตท. เข้าจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2544 ปตท. ขอขอบคุณผู้ถือหุ้นทุกท่านที่ได้ให้ความไว้วางใจ
ปตท. ด้วยดีตลอดมา ปตท. ขอเรียนว่า ปตท. เป็นองค์กรที่ดำเนินธุรกิจพลังงานอย่างครบวงจร เป็นบริษัทพลังงาน
ชั้นนำของประเทศไทยที่มีการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการ
ดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างสมดุล

การประชุมครั้งนี้ ปตท. ได้นำหลักการจัดประชุมอย่างยั่งยืน ตามแนวทางโครงการ “Care the Bear:
Change the Climate Change by Eco Event” ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และแนวทางการจัดประชุมสีเขียว
(Green Meeting) ขององค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยมาประยุกต์ใช้

เนื่องด้วยสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปตท. จึงได้เลื่อนการประชุม
จากเดือนเมษายน มาเป็นวันนี้ ซึ่งปัจจุบันสถานการณ์ผ่อนคลายขึ้นแล้ว อย่างไรก็ตาม ปตท. ยังคงใช้มาตรการป้องกัน
ควบคุมโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และแนวทางปฏิบัติตามที่แจ้งในหนังสือเชิญประชุม พร้อมทั้งมีการ
อบโอโซนบริเวณสถานที่ที่ใช้ในการประชุมนี้ ปตท. ต้องขอภัยในความไม่สะดวกและหากมีความล่าช้าในการ

ดำเนินการสำหรับผู้เข้าร่วมประชุม เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการที่เข้มงวด เพื่อความปลอดภัยและลดความเสี่ยงให้กับทุกท่าน โดยจะดำเนินการประชุมไม่เกิน 2 ชั่วโมง

ประธานฯ กล่าวแนะนำกรรมการและผู้บริหารที่เข้าประชุมและอยู่บนเวที รวม 18 ท่าน ดังนี้

กรรมการ (กรรมการที่เข้าร่วมประชุมคิดเป็นร้อยละ 100)

1. นายไกรฤทธิ์ อุทยานนท์ชัย	ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ
2. นายวิชัย อัครัสกร	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ
3. นายดอน วสันตพุกษ์	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการสรรหา
4. พลเอกธีรวัฒน์ บุญยะวัฒน์	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
5. ศ. พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
6. นายสุพัฒน์พงษ์ พันธุ์มีเชาว์	กรรมการ / ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร
7. นางนันท์วัลย์ ศกุนตนาค	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ
8. นายคณชา พิขณันท์	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ
9. ดร.ธรรม์ ชำรงนาวาสวัสดิ์	กรรมการอิสระ / กรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร / กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
10. ศ.ดร.สุรพล นิติไกรพจน์	กรรมการอิสระ / กรรมการสรรหา / กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
11. ศ.ดร.สุพจน์ เตชวรสินสกุล	กรรมการอิสระ / กรรมการสรรหา / กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
12. นายจุมพล ริมสาคร	กรรมการ / กรรมการกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร
13. ดร.สราวุธ แก้วตาทิพย์	กรรมการ
14. นายอรรถพล อุทัยกุล	กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ / ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่

ผู้บริหาร

1. นายอริคม เตบศิริ	ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ
2. นายวิวัฒน์ สวัสดิ์-ชูโต	ประธานเจ้าหน้าที่เทคโนโลยีและวิศวกรรม
3. นายกฤษณ์ อิ่มแสง	ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นปลาย
4. นางสาวพรรณนลิน มหาวงศ์สกุล	ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน

นอกจากนี้ ยังมีผู้บริหารระดับรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ ที่อยู่ด้านหลังเวที พร้อมทั้งจะชี้แจงและให้ข้อมูลในกรณีที่มีข้อสอบถามที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กรรมการอิสระ 3 ท่าน ที่เข้าร่วมประชุมในวันนี้ ได้แก่ นายดอน วสันตพุกษ์ ศ.ดร.สุรพล นิติไกรพจน์ และ ศ.ดร.สุพจน์ เตชวรสินสกุล เป็นผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นรายย่อยด้วย

ผู้สอบบัญชี และที่ปรึกษากฎหมายของ ปตท. ที่เข้าร่วมประชุม

ประธานฯ ได้เรียนแนะนำผู้แทนจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท จำนวน 2 ท่าน ได้แก่ (1) นางสาวมะยุรีย์ จันทะมาตย์ ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุ ที่ 14 (2) นางสาวผกาพรรณ สืบเหล่า นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ และขอแจ้งชื่อผู้ทำหน้าที่เป็นคนกลาง ซึ่งเป็นที่ปรึกษากฎหมาย 2 ท่าน คือ (1) นางวิระนุช ธรรมวารานุกุล (2) นางสาวพัชรพร ภูธรานนท์ จากบริษัท วีระวงศ์ ชินวัฒน์ และ พาร์ทเนอร์ส จำกัด เป็นผู้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการนับคะแนน และขอให้ผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่กระทรวงการคลังคือ นายสุทธารักษ์ ชีร์จันทิก แสดงตน

เพื่อให้การประชุมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้ นางวันทนี จาริก เลขานุการบริษัท ชี้แจงวิธีปฏิบัติในการประชุมวันนี้

เลขานุการบริษัทเรียนชี้แจงดังนี้ ปตท. ยังคงได้รับการคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืนของดาวโจนส์ หรือ Dow Jones Sustainability Index (DJSI) อย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 8 และ ได้รับรางวัลองค์กรโปร่งใส ประจำปี 2562 ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 จากสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันการยึดมั่นในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล มีจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ มุ่งมั่นดูแล สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งเป็นหนึ่งในกลไกในการขับเคลื่อนประเทศ เป็นองค์กรแห่งความภูมิใจ เน้นความโปร่งใส และความยั่งยืน

สำหรับเอกสารที่ใช้ในการประชุมวันนี้ ปตท. ได้เผยแพร่ในเว็บไซต์ของบริษัท และแจ้งต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน 2563 และ ปตท. ได้ดำเนินการเพื่อเป็นการส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดีด้านสิทธิความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น ปตท. โดยได้แจ้งข่าวต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของ ปตท. เชิญให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องที่เห็นว่าสำคัญ สมควรที่จะบรรจุเป็นระเบียบวาระ ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 และการเสนอชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของบริษัทเพื่อรับเลือกแต่งตั้งเป็นกรรมการ ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2562 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2562 ซึ่งปรากฏว่าไม่มีผู้ถือหุ้นเสนอชื่อบุคคลและระเบียบวาระตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเข้ามา

ผู้ถือหุ้นสามารถลงคะแนนล่วงหน้าได้และส่งคำถามหรือให้ความเห็นผ่าน QR-CODE รวมทั้งสามารถติดตามการประชุมย้อนหลังได้ผ่านทางเว็บไซต์ของ ปตท. และเพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19 ทางบริษัทฯ จึงงดการสอบถามหรือให้ความเห็นผ่านไมโครโฟน โดยขอให้ผู้ถือหุ้นที่ประสงค์จะสอบถามกรุณาเขียนคำถามผ่านกระดาษที่แจกให้ และขอให้ระบุชื่อ-นามสกุลและระบุด้วยว่าเป็นผู้ถือหุ้น หรือผู้รับมอบฉันทะ เพื่อให้การบันทึกรายงานการประชุมเป็นไปอย่างถูกต้องครบถ้วนและยื่นให้กับเจ้าหน้าที่ โดยขอให้ส่งคำถามล่วงหน้าเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการรวบรวม ซึ่งทางบริษัทฯ จะตอบคำถามตามขั้นตอนดังนี้

ข้อ 1 ก่อนการลงมติในแต่ละวาระ ปตท. จะอ่านคำถามที่ได้รับมาและตอบคำถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวาระนั้นๆ

ข้อ 2 ในกรณีที่คำถามที่นอกเหนือจากวาระที่กำลังพิจารณาอยู่ ปตท. จะตอบคำถามดังกล่าวในวาระอื่นๆ ในช่วงท้ายของการประชุม

ข้อ 3 หากยังคงมีคำถามเพิ่มเติม หรือมีคำถามเป็นจำนวนมาก และไม่สามารถตอบได้ทัน ปตท. จะตอบคำถามดังกล่าวผ่านเว็บไซต์ของบริษัทฯ ภายหลังการประชุม

และได้เรียนรู้เชิงถึงวิธีการนับคะแนนเสียงของผู้ถือหุ้นซึ่งจะต้องลงมติในแต่ละวาระ ดังนี้

- ผู้ถือหุ้นรายหนึ่ง มีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถือ หรือรับมอบกันทะมา และสามารถลงคะแนนเสียงเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียง ในแต่ละวาระ เท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถือหรือรับมอบกันทะมา โดยใช้ใบลงคะแนนที่ผู้ถือหุ้นได้รับ ณ ตอนลงทะเบียน

- การนับคะแนนเสียง จะนับคะแนนเสียงเฉพาะผู้ถือหุ้นที่ลงคะแนนเสียงไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียง ในแต่ละวาระ โดยการยกมือให้เจ้าหน้าที่ไปเก็บใบลงคะแนน และนำคะแนนเสียงไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียง รวมทั้งคะแนนเสียงตามบัตรเสีย (ถ้ามี) ดังกล่าว มาหักออกจากจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุม ส่วนที่เหลือจะถือว่าเป็นคะแนนเสียงที่ลงคะแนนเห็นด้วย โดยบริษัทจะคำนวณฐานคะแนนเสียงโดยนับเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน สำหรับระเบียบวาระที่ 5 เรื่อง พิจารณาเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามวาระนั้น จะขอให้ผู้ถือหุ้นลงคะแนนเลือกกรรมการเป็นรายบุคคล โดยจะเก็บใบลงคะแนนไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียงก่อน จากนั้นจึงจะเก็บใบลงคะแนนของผู้ที่เห็นด้วยทั้งหมด เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณภาพการจัดการประชุมผู้ถือหุ้นที่ดี กรณีผู้ถือหุ้นส่งบัตรลงคะแนนเสียงไม่เห็นด้วยหรืองดออกเสียง ภายหลังจากที่บริษัทได้แจ้งปิดรับบัตรลงคะแนนในแต่ละวาระไปแล้ว บริษัทจะไม่นำคะแนนเสียงดังกล่าวมารวมคำนวณเป็นคะแนนเสียงอีก

ทั้งนี้ หากคะแนนเสียงส่วนใหญ่เห็นด้วยและเป็นไปตามข้อบังคับบริษัทในเรื่องคะแนนเสียงให้ถือว่าที่ประชุมให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติในวาระนั้นๆ ตามความเหมาะสม

อนึ่ง ปตท. จะขอเก็บใบลงคะแนนของผู้ถือหุ้นทุกท่านคืนเมื่อเสร็จสิ้นการประชุมเพื่อใช้เป็นหลักฐานต่อไป และขอเรียนเชิญท่านประธานฯ ดำเนินการประชุมต่อไป

ประธานฯ แจ้งขอเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม ซึ่งประกอบด้วยวาระทั้งหมดรวม 6 วาระ ตามลำดับต่อไป ดังนี้

ระเบียบวาระที่ 1 พิจารณารับรองรายงานผลการดำเนินงานในรอบปี 2562 และพิจารณาอนุมัติงบการเงินประจำปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ประธานฯ แจ้งว่า ปตท. ได้นำส่ง รายงานประจำปี 2562 งบการเงินประจำปี 2562 และรายงานความยั่งยืนประจำปี 2562 ให้ผู้ถือหุ้นทุกท่านทราบล่วงหน้าแล้ว

ลำดับต่อไป ก่อนที่คณะกรรมการฯ ฤกษ์พิบูลย์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ จะนำเสนอรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปี 2562 และข้อมูลที่สำคัญให้ผู้ถือหุ้นได้รับทราบ ขอเชิญท่านผู้ถือหุ้นรับชมวิดีโอทัศน์สรุปผลการดำเนินงาน และจะเปิดโอกาสให้ท่านผู้ถือหุ้นได้สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่นำเสนอข้อมูลต่อไป (ฉายวิดีโอทัศน์ประมาณ 14 นาที) ซึ่งในวิดีโอทัศน์นี้ ปตท. ได้แจ้งความคืบหน้าในส่วนของการดำเนินการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก

หรือ IPO ของบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) (“OR”) ว่า เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2563 OR ได้ดำเนินการยื่นคำขออนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำ IPO ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อระดมทุนรองรับการขยายธุรกิจและสร้างความเติบโต

สำหรับการดำเนินการ IPO ครั้งนี้ จะเป็นการเสนอขายหุ้นใหม่ทั้งหมดของ OR โดยที่ไม่มีการขายหุ้น OR ในส่วนที่ ปตท. ถืออยู่ ส่งผลให้ ปตท. ยังคงเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ใน OR และสัดส่วนการถือหุ้นของ ปตท. ภายหลังการทำ IPO จะไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของ OR โดยมีการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้กับผู้ถือหุ้นเดิมของ ปตท. (Pre-emptive right) ในจำนวนไม่เกิน 300 ล้านหุ้น ซึ่งจะกำหนดรายละเอียดและแจ้งให้ทราบต่อไป นอกจากนี้ OR จะมุ่งเน้นการกระจายหุ้นไปสู่ประชาชนคนไทยอย่างทั่วถึงด้วย

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ นำเสนอผลการดำเนินงานของ ปตท. และบริษัทย่อยสำหรับปี 2562 เปรียบเทียบกับปี 2561 ซึ่งสรุปเป็นดังนี้

รายได้

- ในปี 2561 รายได้ของ ปตท. และบริษัทย่อยลดลงร้อยละ 5 จาก 2.3 ล้านล้านบาท ในปี 2561 ลดลงมาอยู่ที่ 2.2 ล้านล้านบาท ในปี 2562 โดยหลักลดลงจากธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่น ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ และธุรกิจน้ำมัน เนื่องจากราคาขายเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและปิโตรเคมีที่ปรับลดลงตามราคาน้ำมันที่ปรับลดลง โดยราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยลดลงจาก 69 เหรียญ (สหรัฐ) ต่อบาร์เรล ในปี 2561 มาอยู่ที่ 64 เหรียญ (สหรัฐ) ต่อบาร์เรล ในปี 2562
- อย่างไรก็ตาม ปตท. และบริษัทย่อย มีรายได้เพิ่มขึ้นจากกลุ่มธุรกิจก๊าซธรรมชาติ ธุรกิจเทคโนโลยีและวิศวกรรม จากการที่บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน) (GPSC) เข้าซื้อบริษัท โกลว์พลังงาน จำกัด (มหาชน) (GLOW) และจากธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม โดยบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP) เนื่องจากราคาขายเฉลี่ยและปริมาณขายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากการเข้าซื้อสัดส่วนการลงทุนเพิ่มในโครงการบงกช การเข้าซื้อกิจการ Murphy Oil Corporation (Murphy) ในประเทศมาเลเซีย และการเข้าซื้อกิจการ Partex Holding B.V. ในปี 2562

สัดส่วนรายได้ของแต่ละกลุ่มธุรกิจในปี 2562

- รายได้ส่วนใหญ่ยังคงมาจากธุรกิจน้ำมันและธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ประมาณร้อยละ 49 ของรายได้ทั้งหมด (แบ่งเป็นธุรกิจน้ำมันร้อยละ 17 ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศร้อยละ 32) รองลงมาคือธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่นร้อยละ 28 ธุรกิจก๊าซธรรมชาติร้อยละ 15 ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมร้อยละ 5 และธุรกิจอื่น เช่น ธุรกิจไฟฟ้า ธุรกิจถ่านหินร้อยละ 3

กำไรสุทธิ ของ ปตท. และบริษัทย่อย

- ลดลงจาก 119,647 ล้านบาท ในปี 2561 มาอยู่ที่ 92,951 ล้านบาท ในปี 2562 หรือ ลดลง 26,696 ล้านบาท หรือ คิดลดลงร้อยละ 22
- กำไรสุทธิที่ลดลง เนื่องจาก

1. EBITDA ที่ลดลง (62,424 ล้านบาท)
 2. ค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้น 9,611 ล้านบาท โดยหลักเป็นค่าเสื่อมราคาจากการเข้าซื้อบริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน) (GLOW) ของ บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (GPSC) การเข้าซื้อกิจการของ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP) ได้แก่ การลงทุนเพิ่มในโครงการบงกชอัครโยธิน 22 การเข้าซื้อกิจการ Murphy Oil Corporation (Murphy) ในประเทศมาเลเซีย และกิจการ Partex Holding B.V.
 3. ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วมลดลง (2,507 ล้านบาท) โดยหลักจากกลุ่มธุรกิจปิโตรเคมี
 4. ในปี 2562 ปตท. จ่ายค่าปรับในคดีทอส่งก๊าซธรรมชาติ (ไทรน้อย-โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ/ใต้) จำนวนประมาณ 2,100 ล้านบาท และตั้งค่าเผื่อด้อยค่าสำหรับทอส่งก๊าซธรรมชาติ เพื่อส่งมอบพื้นที่ให้การก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมต่อ 3 สนามบิน จำนวน 498 ล้านบาท
- อย่างไรก็ตามในปี 2562 ปตท. และบริษัทย่อยมีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้น 8,959 ล้านบาท เนื่องจากค่าเงินบาทในปี 2562 แข็งค่ามากกว่าในปี 2561 และมีภาษีเงินได้ลดลง 20,658 ล้านบาท เนื่องจาก
 1. ผลการดำเนินงานโดยรวมของกลุ่ม ปตท. ที่ลดลง
 2. ภาษีเงินได้ที่ลดลงของ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP) ตามผลกระทบของค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นมากกว่าปีก่อน
 3. และในปี 2561 มีค่าใช้จ่ายภาษีจากการปรับโครงสร้างธุรกิจน้ำมัน (6,033 ล้านบาท)

ส่วนของฐานะการเงิน ปตท. และบริษัทย่อย ณ วันสิ้นปี 2562 (31 ธันวาคม 2562)

- ปตท. และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 2.5 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้น 130,757 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับปี 2561 โดยเพิ่มขึ้นจาก
 1. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพิ่มขึ้น 174,466 ล้านบาท จากการเข้าซื้อกิจการของบริษัทในกลุ่ม ปตท. ได้แก่การเข้าซื้อบริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน) ของ บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (GPSC) การเข้าซื้อกิจการของ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP) ได้แก่ การลงทุนเพิ่มในโครงการบงกชอัครโยธิน 22 การเข้าซื้อกิจการ Murphy Oil Corporation (Murphy) ในประเทศมาเลเซีย และกิจการ Partex Holding B.V.
 2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น 99,885 ล้านบาท โดยหลักจากค่าความนิยม และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เพิ่มขึ้นจากการเข้าซื้อกิจการของบริษัทย่อย (บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (GPSC))
 3. ในขณะที่เงินลงทุนชั่วคราวลดลง 104,157 ล้านบาท โดยลดลงจากเงินฝากประจำของ ปตท. และบริษัทในเครือลดลง

- ณ วันสิ้นปี ปตท. และบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมประมาณ 1.2 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้น 147,282 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14 เนื่องจากหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น 115,334 ล้านบาท โดยหลักจากเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ของบริษัทในกลุ่ม ปตท. (บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน) (GPSC) บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP) บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (GC) และ บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (TOP)) เพิ่มขึ้น
- ส่วนของผู้ถือหุ้นมีจำนวนประมาณ 1.3 ล้านล้านบาท ลดลง 16,525 ล้านบาท หรือร้อยละ 1 ถึงแม้ว่า ปตท. และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิในปี 2562 จำนวน 92,951 ล้านบาท แต่จ่ายเงินปันผลรวมทั้งสิ้น 59,979 ล้านบาท จากผลการดำเนินงานงวดครึ่งปีหลังของปี 2561 จำนวน 1.2 บาทต่อหุ้น และจากผลการดำเนินงานงวดครึ่งแรกของปี 2562 จำนวน 0.9 บาทต่อหุ้นและส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมลดลง 20,804 ล้านบาท

สำหรับอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

- เนื่องจาก ปตท. มีโครงสร้างทางการเงินจากหนี้สินเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราส่วนทางการเงินเพิ่มขึ้น โดยที่อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Net Debt to Equity) เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ที่ 0.08 เท่า มาอยู่ที่ระดับ 0.25 เท่า เนื่องจาก หนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Net Debt) เพิ่มขึ้นจากหนี้สินที่เพิ่มขึ้น และส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity) ที่ลดลง
- อย่างไรก็ดี อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของ ปตท. ยังคงอยู่ในระดับที่ไม่เกินอัตราส่วนนโยบาย คือ ในระดับไม่เกิน 1 เท่า (อัตรา 1 เท่าเป็นระดับที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมพลังงาน)
- อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA (Net debt to EBITDA) เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ที่ 0.31 เท่า มาอยู่ที่ระดับ 1.14 เท่า เนื่องจาก หนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Net Debt) เพิ่มขึ้นจากหนี้สินที่เพิ่มขึ้นและ EBITDA ในปี 2562 ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2561 อย่างไรก็ดี อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วน EBITDA ยังคงอยู่ในระดับที่ไม่เกินอัตราส่วนนโยบาย คือ ในระดับไม่เกิน 2 เท่า (อัตรา 2 เท่าเป็นระดับที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมพลังงาน) สำหรับความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio: ICR) ยังคงอยู่ในระดับแข็งแกร่งเช่นเดิม

ประธานฯ เรียนว่า ตามที่ผู้ถือหุ้นได้รับทราบรายงานการดำเนินงานของ ปตท. ในรอบปี 2562 รวมทั้งงบการเงินจากรายงานประจำปีและรายงานทางการเงิน ที่ได้จัดส่งให้ล่วงหน้าพร้อมหนังสือเชิญประชุมสามัญผู้ถือหุ้น และจากการรับชมวิดิทัศน์ “สรุปผลการดำเนินงานในปี 2562” ขอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานผลการดำเนินงานของ ปตท. ในรอบปี 2562 รับทราบแผนงานในอนาคต พิจารณานุมัติงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และรายงานผู้สอบบัญชี ซึ่งผู้สอบบัญชีได้รับรองความถูกต้องตามที่ควรในสาระตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ดังมีรายละเอียดปรากฏในรายงานประจำปี และรายงานทางการเงินแล้วและสอบถามว่า มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถามหรือให้ความคิดเห็นหรือไม่ ซึ่งมีคำถามและข้อเสนอแนะโดยสรุปดังต่อไปนี้

นายจิเรศ ลินขวานุรักษ์ ผู้ถือหุ้น สอบถามดังนี้

1. สาเหตุที่ความสามารถในการทำกำไรสุทธิต่อรายได้จากการขายและบริการในปี 2562 เท่ากับร้อยละ 4.18 ลดลงจากปี 2561 ที่เท่ากับร้อยละ 5.12
2. รายได้จากการขายและบริการหลักๆ ในปี 2562 มีอะไรบ้าง
3. สาเหตุที่อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Net Debt to Equity) ของบริษัทในปี 2562 เท่ากับ 0.909:1 ปรับสูงขึ้นจากอัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในปี 2561 ซึ่งเท่ากับ 0.786:1

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ชี้แจงดังนี้

1. ความสามารถในการทำกำไรต่อรายได้หลักของ ปตท. ที่ลดลง เนื่องจากปัจจัยราคาน้ำมันและราคาปิโตรเลียมที่มีการปรับตัวลดลง โดยเฉพาะในช่วงปลายปี 2562 ที่มีความกังวลจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และสงครามทางการค้าระหว่างจีน – สหรัฐอเมริกา และปริมาณอุปทานน้ำมันที่ผลิตในสหรัฐอเมริกามาเป็นปัจจัยกดดัน รวมถึงปัจจัยจากแผนการสร้างโรงกลั่นปิโตรเลียมที่เกิดขึ้น
2. สัดส่วนรายได้จากการขายและบริการหลักๆ มาจากธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ (Trading) ซึ่งเป็นการซื้อขายผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูป สัดส่วนที่ร้อยละ 32 รองลงมาเป็นธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่น สัดส่วนที่ร้อยละ 28 ธุรกิจน้ำมันสัดส่วนร้อยละ 17 ธุรกิจก๊าซธรรมชาติสัดส่วนร้อยละ 15 และธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม สัดส่วนร้อยละ 5
3. สาเหตุที่อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Net Debt to Equity) ปรับสูงขึ้นเนื่องจากหนี้ที่เพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามยังไม่เกินอัตราส่วนนโยบายที่กำหนด คือ ในระดับไม่เกิน 1 เท่า

นางสาวอริษา คมสุภาพ ผู้รับมอบฉันทะ สอบถามว่า

1. จากงบแสดงฐานะการเงิน สาเหตุที่บัญชีเงินลงทุนชั่วคราว ลดลงประมาณ 104,000 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 73 เกิดจากอะไร
2. สาเหตุที่เงินเบิกเกินบัญชี เพิ่มขึ้น 19,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 76 จากปีก่อน เกิดขึ้นจากอะไร

ประธานฯ มอบหมายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงินเป็นผู้ตอบคำถาม

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงินชี้แจงดังนี้

1. สาเหตุที่บัญชีเงินลงทุนชั่วคราว ลดลงประมาณ 104,000 ล้านบาท เกิดจากเงินฝากประจำที่ลดลงเพื่อการลงทุน โดยบัญชีเงินลงทุนชั่วคราวที่ลดลงจำนวน 104,000 ล้านบาทดังกล่าวจะแสดงในงบแสดงฐานะการเงินรวมของกลุ่ม ปตท. ซึ่งรวมบริษัทย่อยด้วย ซึ่งโดยหลักมาจากเงินฝากประจำของ บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (TOP) ลดลงประมาณ 70,000 ล้านบาท เพื่อลงทุนในงานระหว่างก่อสร้างโครงการพลังงานสะอาด (Clean Fuel Project: CFP) บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP) ลดลง 17,000 ล้านบาท บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (GC) ลดลงประมาณ 10,000 ล้านบาท และ ปตท. ลดลงประมาณ 7,000 ล้านบาท

2. สาเหตุที่เงินเบิกเกินบัญชี เพิ่มขึ้น 19,000 ล้านบาท เกิดจากการที่ บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (GPSC) ถูยืมเงินในระหว่างที่ยังไม่ได้ดำเนินการเพิ่มทุนเพื่อเข้าซื้อกิจการบริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน) (GLOW)

MR. BASANT KUMAR DUGAR ผู้ถือหุ้น สอบถามว่าบริษัทสามารถใช้ประโยชน์จาก Credit insurance เพื่อเพิ่มการเติบโตของยอดขายได้หรือไม่

ประธานฯ มอบหมายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงินเป็นผู้ตอบคำถาม

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน ขอบขอบคุณผู้ถือหุ้นที่ให้คำแนะนำและชี้แจงว่าโดยปกติ ปตท. มีการพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าทั้งทางการค้าอยู่แล้ว และมีการใช้เครื่องมือบริหารความเสี่ยง เช่น หนังสือค้ำประกันของธนาคาร (Bank Guarantee) และ Trade Credit Insurance รวมถึง Letter of Credit (L/C) ด้วย

ประธานฯ สอบถามว่า มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถามหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับวาระที่ 1 อีกหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถาม หรือให้ความเห็นใดๆอีก จึงขอให้ผู้ถือหุ้นลงมติในวาระนี้

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานผลการดำเนินงานของ ปตท. ในรอบปี 2562 รับทราบแผนงานในอนาคต และอนุมัติงบการเงินประจำปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ด้วยคะแนนเสียงข้างมากของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง ดังนี้

มติที่ลง	จำนวนเสียงที่ลงมติ (1 หุ้น = 1 เสียง)	ร้อยละของจำนวนหุ้น ที่มาประชุมและใช้สิทธิออกเสียง ลงคะแนน
1. เห็นด้วย	21,909,628,984	99.9990
2. ไม่เห็นด้วย	137,720	0.0006
3. งดออกเสียง	82,330	0.0004
4. บั้ตรเสียง	9,000	0.0000

หมายเหตุ : ในวาระนี้ มีผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมเพิ่มขึ้นจำนวน 246,091,278 หุ้น

ระเบียบวาระที่ 2 พิจารณานุมัติการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปี 2562 และการจ่ายเงินปันผล

ประธานฯ ขอให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่นำเสนอรายละเอียดต่อที่ประชุม ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ เรียงชี้แจงข้อมูล ดังนี้

- ผลการดำเนินงานปี 2562 ตามงบการเงินรวม ปตท. และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิ 92,951 ล้านบาท คิดเป็นกำไร 3.20 บาท/หุ้น
- โดย ปตท. ได้จัดสรรกำไรสุทธิเป็นสำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย จำนวน 21 ล้านบาท

- สำหรับสำรองตามกฎหมาย ปตท. ได้จัดสรร ครบร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนบริษัทฯ ตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว
- ปตท. ได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับผลการดำเนินงาน ปี 2562 ที่อัตราหุ้นละ 2.00 บาท คิดเป็นเงิน 57,126 ล้านบาท อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ (Payout ratio) ที่ร้อยละ 63 ซึ่งสูงกว่าปีที่ผ่านมา (ปี 2561 ร้อยละ 48)

ขอให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติการจัดสรรเงินกำไรสุทธิเข้าสำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัยและอนุมัติจ่ายเงินปันผลประจำปี 2562 เพิ่มเติมอีก

นอกจากนี้ ขอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นรับทราบการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล ทั้ง 2 ครั้ง ในอัตราหุ้นละ 2.00 บาท แบ่งเป็น

- เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับผลการดำเนินงาน 6 เดือนแรก ในอัตราหุ้นละ 0.90 บาท ซึ่ง ปตท. ได้จ่ายให้ผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2562 แล้ว
- เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับผลการดำเนินงาน 6 เดือนหลัง ในอัตราหุ้นละ 1.10 บาท ซึ่ง ปตท. ได้จ่ายให้ผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563 แล้ว
- ซึ่งสำหรับเงินปันผลระหว่างกาล หุ้นละ 2.00 บาท ที่ได้จ่ายไปแล้ว จ่ายจากกำไรสะสมที่ยังไม่จัดสรร ดังนี้
 - ส่วนที่ 1 : กำไรสุทธิที่ผ่านการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 20 จำนวนหุ้นละ 1.12 บาท
 - ส่วนที่ 2 : กำไรสุทธิที่ผ่านการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 15 จำนวนหุ้นละ 0.33 บาท ซึ่งเงินปันผลส่วนที่ 1 และ 2 ผู้ถือหุ้นบุคคลธรรมดาจะได้รับสิทธิเครดิตภาษีในการคำนวณภาษีเงินปันผลตามมาตรา 47 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร
 - ส่วนที่ 3 : กำไรจากเงินปันผลรับจากบริษัท ปตท.สผ. จำนวนหุ้นละ 0.55 บาท ซึ่งเงินปันผลส่วนนี้ ผู้ถือหุ้นบุคคลธรรมดาจะไม่ได้รับสิทธิเครดิตภาษีในการคำนวณภาษีเงินปันผล ตามมาตรา 47 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

ประธานฯ สอบถามว่ามีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถาม หรือให้ข้อคิดเห็นหรือไม่ ซึ่งมีคำถามและข้อเสนอแนะโดยสรุปดังต่อไปนี้

ดร.เฉลิมพล ไวทยางกูร ผู้ถือหุ้น สอบถามว่า นโยบายจ่ายเงินปันผลของ ปตท.ใช้อะไรเป็นเกณฑ์ระหว่างกำไรสุทธิตามความเป็นจริง กับการส่งเงินให้รัฐบาลในฐานะรัฐวิสาหกิจ เพราะยอดรวมเงินปันผลเท่ากันทั้งปี 2561 และ 2562 และนโยบายจ่ายเงินปันผลปี 2563 จะเป็นอย่างไร

ประธานฯ ชี้แจงว่า การพิจารณาจ่ายเงินปันผลขึ้นอยู่กับทั้งนโยบายการจ่ายเงินปันผล, ผลประกอบการ, แผนการลงทุน, รวมถึงความคาดหวังของผู้ถือหุ้นและนักวิเคราะห์ รวมถึงปัจจัยอื่นๆ ในช่วงของการเสนอจ่ายเงินปันผล โดยในปี 2562 ปตท. จ่ายเงินปันผลในอัตรา 2.00 บาท รวมทั้งสิ้นประมาณ 57,126 ล้านบาท จากกำไรทั้งหมด 92,951 ล้านบาท คิดเป็นอัตราร้อยละ 63 อย่างไรก็ตาม สำหรับปี 2563 ด้วยปัจจัยจากสถานการณ์การแพร่ระบาด

ของไวรัสโคโรนา และ สถานการณ์ราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลงมีผลกระทบต่อธุรกิจของ ปตท.ค่อนข้างมาก โดยส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัทมีกำไรปรับลดลง อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังคงดำเนินการลงทุนตามแผนการลงทุนในส่วนที่จำเป็น และยังคงนโยบายการจ่ายปันผล ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาอีกครั้งว่าจะจ่ายเงินปันผลในอัตราเท่าใด เนื่องจากคณะกรรมการฯได้มอบหมายให้ฝ่ายบริหาร รักษาสภาพคล่องและรักษา Credit Rating เพื่อป้องกันไม่ให้ต้นทุนทางการเงินของบริษัทสูงขึ้น

นางรัตนฟ้า วัฒนศิริพงศ์ ผู้ถือหุ้น สอบถามว่า ปตท. มีนโยบายจะงดจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลเหมือนธนาคารหรือไม่ เพื่อเป็นการสำรองเงิน

นางสาวสุวรรณี เขียวศิริไกรวุฒิ ผู้ถือหุ้น สอบถามว่าใน ปี 2563 ปตท.จะยังคงจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลได้ตามเดิมได้หรือไม่

ประธานฯชี้แจงว่า ปตท. มีลักษณะธุรกิจที่แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จึงไม่ได้รับผลกระทบแบบเดียวกันกับธุรกิจธนาคารพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม ปตท. ยังคงต้องรักษาสภาพคล่องและรักษา Credit Rating ให้ดี และรักษาระดับของเงินหมุนเวียนให้เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจและการลงทุน ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์จะปล่อยสินเชื่อได้เท่าไรหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับเงินกองทุนของธนาคาร ดังนั้น หากธนาคารพาณิชย์มีการจ่ายเงินปันผลมากจะส่งผลให้เงินกองทุนรวมลดลง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารอันเป็นสิ่งที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีความกังวล โดยหากธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อได้ลดลงจะส่งผลกระทบต่อลูกหนี้ที่ขาดสภาพคล่อง ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงขอให้ธนาคารพาณิชย์งดการจ่ายปันผลเพื่อรักษาเงินกองทุนและรักษาความสามารถในการให้สินเชื่อ อย่างไรก็ตาม ปตท. จะสามารถจ่ายปันผลระหว่างกาลหรือไม่นั้นจะต้องพิจารณาจากผลประกอบการงวดครึ่งปี 2563 ต่อไปและปัจจัยอื่นๆ ในช่วงของการเสนอจ่ายเงินปันผลก่อน

นางสาวอริษา คมสุภาพ ผู้รับมอบฉันทะ สอบถามว่า เงินปันผลระหว่างกาลที่ได้จ่ายไปแล้ว ผู้ถือหุ้นจะต้องให้สัทยาบันหรือไม่

ประธานฯชี้แจงว่า การจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลอยู่ในอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการบริษัท ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของ ปตท. จึงไม่ต้องขออนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น และไม่ต้องให้สัทยาบันแต่อย่างใด โดยคณะกรรมการ ปตท. มีมติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลงวดครึ่งหลังของปี 2562 แทนการจ่ายเงินปันผลประจำปี 2562 ซึ่งเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดไว้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19

ประธานฯ สอบถามว่า มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถามหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับวาระที่ 2 อีกหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถาม หรือให้ความเห็นใดๆ อีก จึงขอให้ผู้ถือหุ้นลงมติในวาระนี้

มติที่ประชุม

ที่ประชุมผู้ถือหุ้น มีอนุมัติการจัดสรรเงินกำไรสุทธิเข้าสำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย จำนวน 21 ล้านบาท และอนุมัติคงจ่ายเงินปันผลประจำปี 2562 เพิ่มเติมอีก และรับทราบการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล 2 ครั้ง ในอัตราหุ้นละ 2.00 บาท ด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

มติที่ลง	จำนวนเสียงที่ลงมติ (1 หุ้น = 1 เสียง)	ร้อยละของจำนวนหุ้น ที่มาประชุมและใช้สิทธิออกเสียง ลงคะแนน
1. เห็นด้วย	22,323,145,152	99.9681
2. ไม่เห็นด้วย	7,095,550	0.0318
3. งดออกเสียง	31,100	0.0001
4. บั้ตรเลีย	9,000	0.0000

หมายเหตุ : ในวาระนี้ มีผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมเพิ่มขึ้นจำนวน 420,422,768 หุ้น

ระเบียบวาระที่ 3 พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดค่าสอบบัญชีประจำปี 2563

ประธานฯ เรียนชี้แจงว่าคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยกรรมการ 3 ท่าน ดังนี้

1. นายวิชัย อัครัสกร	เป็นประธานกรรมการ
2. นางนันท์วัลย์ สกุนตนา	เป็นกรรมการ
3. นายคณฐา พิษยนันท์	เป็นกรรมการ

ขอให้ นายวิชัย อัครัสกร ประธานกรรมการตรวจสอบนำเสนอรายละเอียดต่อที่ประชุม

นายวิชัย อัครัสกร ประธานกรรมการตรวจสอบ เรียนชี้แจง ดังนี้

- ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 กำหนดให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจและแสดงความเห็นต่อผลของการตรวจสอบ ตามกฎหมายวินัยการเงินการคลัง
- ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 กำหนดให้ สตง. หรือผู้สอบบัญชีที่ สตง. เห็นชอบ ตรวจสอบรายงานการเงินของ “หน่วยงานของรัฐ” โดยให้ตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบตามนโยบาย หลักเกณฑ์และมาตรฐานที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ขอความร่วมมือให้ ปตท. จัดหาบุคคลภายนอกเป็นผู้สอบบัญชีแทน ซึ่งผู้สอบบัญชีที่จะได้รับการแต่งตั้งนั้นต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่ สตง. ให้ความเห็นชอบ
- ปตท. ได้ดำเนินการจัดหาบุคคลภายนอกเป็นผู้สอบบัญชี ตาม พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด โดยได้พิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีจากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของ ปตท. ประจำปี 2563

- โดย บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เสนอค่าสอบบัญชี ปี 2563 จำนวน 8,000,000 บาท ประกอบด้วย ค่าสอบทานรายไตรมาส ไตรมาสละ 1,800,000 บาท และค่าตรวจสอบงวดปี 2,600,000 บาท
- คณะกรรมการ ปตท. มีมติเห็นชอบการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีจากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของ ปตท. ประจำปี 2563 และกำหนดค่าสอบบัญชีดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบของ ปตท. เสนอ
- จึงเสนอขอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาและอนุมัติแต่งตั้งผู้สอบบัญชีจากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ตามรายชื่อได้แก่ นางสาวราพร ประภาศิริกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4579 และ/หรือ นางสาวฝน อินทร์แก้ว ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4434 และ/หรือ นางสาวรุ่งนภา เลิศสุวรรณกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3516 เป็นผู้สอบบัญชีของ ปตท. ประจำปี 2563 โดยกำหนดค่าสอบบัญชี เป็นเงิน 8,000,000 บาทถ้วน ตามที่คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้ว

ประธานฯ สอบถามว่ามีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถาม หรือให้ข้อคิดเห็นหรือไม่ ซึ่งมีคำถามและข้อเสนอแนะโดยสรุปดังต่อไปนี้

นายวันชัย เลิศศรีจตุพร ผู้ถือหุ้น แสดงความคิดเห็นและสอบถามดังนี้

1. การที่คณะกรรมการบริษัทอนุมัติแต่งตั้งบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด นั้น ได้พิจารณาก่อนการลงมติถึงความที่บริษัทตรวจสอบบัญชี E.Y. (ต่างประเทศ) ถูกบริษัทกฎหมายแห่งหนึ่งในประเทศเยอรมันได้ยื่นฟ้อง Class Action ในนามของผู้ถือหุ้นและผู้ถือหุ้นกู้ของบริษัท Fintech แห่งหนึ่งในเยอรมันในคดีการตกแต่งงบการเงินจำนวน 2.1 พันล้านเหรียญสหรัฐและกำลังจะถูกฟ้องร้องจากบริษัทๆ อื่นๆ ที่เสียหายเนื่องจากความบกพร่องของผู้ตรวจสอบบัญชี E.Y. ในต่างประเทศที่มีได้ขอเอกสารสำคัญทางการเงินจากบริษัท Fintech ดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบการตรวจสอบเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปีติดต่อกัน โดยมีได้มีการระบุข้อสังเกตนี้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัท Fintech ดังกล่าวและเพิ่งจะถูกตรวจสอบพบการตกแต่งงบการเงินดังกล่าวโดยบริษัท E.Y. (ต่างประเทศ) เองในการตรวจสอบบัญชีประจำปี 2562 ที่ผ่านมานำไปสู่การล้มละลายของบริษัท Fintech ดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นความบกพร่องที่ไม่น่าให้อภัยเนื่องจากเป็นเกณฑ์พื้นฐานในการตรวจสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบบัญชีทั่วไป เหตุการณ์ดังกล่าว แม้จะเป็นเหตุการณ์ต่างสถานที่ ต่างลักษณะการดำเนินธุรกิจและไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด แต่อย่างไรก็ตามเป็นการสะท้อนให้ผู้ถือหุ้นรวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องหันมาคำนึงถึงความสำคัญของระดับมาตรฐานและคุณภาพของผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการบริษัท ปตท. ได้เสนอให้ที่ประชุมลงมติรับรองในวาระที่ 3 นี้
2. ขอรบกวนความคิดเห็นว่าคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กรของ ปตท. ได้มีการคำนึงถึงการเกิดเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกันนี้หรือไม่ในอนาคตจากบริษัทตรวจสอบบัญชีที่เสนออนุมัติ

นางสาวพรทิพย์ บุณการเจริญ ผู้ถือหุ้น สอบถามว่า บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีที่มีกรณีทุจริตคอร์ปชั่นหลายกรณี และไม่ค่อยมีการรายงานในการตรวจสอบ ปตท. ได้มีการพิจารณาประเด็นดังกล่าวในการคัดกรองผู้สอบบัญชีหรือไม่ เหตุใดยังคงเลือก อีวาย เป็นผู้สอบบัญชีของ ปตท.

นางสาวกมลรัตน์ พิพัฒน์เสรีธรรม ผู้ถือหุ้น สอบถามว่า เหตุผลที่ต้องเปลี่ยนผู้ตรวจสอบบัญชีจาก สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นบริษัทเอกชน และอยากทราบเหตุผลที่ชัดเจนของค่าสอบบัญชีที่มูลค่าถึงแปดล้านบาทถ้าเทียบกับสี่ล้านบาทเมื่อปีที่แล้ว

ประธานฯ มอบหมายประธานกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ชี้แจง ทั้งนี้ประธานฯ ได้ชี้แจงว่าคณะกรรมการได้พิจารณาคัดเลือก บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น คณะกรรมการตรวจสอบ ปตท. ได้มีการให้บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เข้ามาชี้แจง

ประธานกรรมการตรวจสอบ ชี้แจงว่า ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ คณะกรรมการตรวจสอบไม่ได้นิ่งนอนใจโดยได้มอบหมายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงินและหน่วยงานตรวจสอบ ปตท. ตรวจสอบข้อเท็จจริงและผลกระทบต่อ ปตท. ในกรณีดังกล่าว จึงขอให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงินเป็นผู้ชี้แจงในรายละเอียด

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน ชี้แจงว่า ได้เชิญบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ประเทศไทยเข้าชี้แจงในประเด็นดังกล่าว โดยข้อเท็จจริงคือ สำนักงาน อีวาย ประเทศเยอรมัน ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบงบการเงินประจำปี 2562 ของบริษัท Wirecard พบความผิดปกติของการเคลื่อนไหวเงินฝากของบริษัท Wirecard และพบเอกสารเท็จจึงได้ตรวจสอบพบว่าเงินฝากจำนวน 1,900 ล้านยูโร ไม่มีอยู่จริง ทั้งนี้ สำนักงาน อีวาย เยอรมันได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงความผิดปกติดังกล่าว และปฏิเสธที่จะลงนามรับรองในงบการเงินของบริษัทฯ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง และยังไม่มีการชี้ชัดว่าทาง สำนักงาน อีวาย เยอรมันมีความผิดหรือไม่ ทั้งยังไม่มีการฟ้องร้องดำเนินคดีกับ สำนักงาน อีวาย ที่เยอรมันแต่อย่างใด

นอกจากนี้บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ประเทศไทย และบริษัท สำนักงาน อีวาย เยอรมัน ต่างมีฐานะเป็นสมาชิกของ E.Y. Global และเป็นนิติบุคคลที่มีความเป็นอิสระต่อกัน มีหน้าที่และความรับผิดชอบแยกจากกันตามกฎหมาย โดยหากเกิดความผิดพลาดของสำนักงาน อีวาย ในประเทศเยอรมัน สำนักงานในประเทศไทยมิได้ต้องร่วมรับผิดชอบใดๆ ทั้งนี้ ปตท. ได้สอบถามไปยังสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ซึ่ง ก.ล.ต. ก็ไม่ได้มีความกังวลในประเด็นดังกล่าวแต่อย่างใด อีกทั้งบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ในประเทศไทยได้มีกระบวนการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบบัญชีตามที่ ก.ล.ต. กำหนด และได้รับผลการประเมินจาก ก.ล.ต. ในระดับดี

สำหรับกรณีการจัดจ้างบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชานั้น เนื่องจากว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือขอความร่วมมือให้จัดหานักตรวจสอบภายนอกมาเป็นผู้สอบบัญชี ซึ่ง ปตท. ได้ดำเนินการจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 รวมถึงระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดย ปตท. ได้มีหนังสือถึงผู้สอบบัญชีขนาดใหญ่ ทั้ง 4 แห่ง (BIG 4) ให้มาร่วมนำเสนอผลงาน ซึ่งบริษัท สำนักงานอีวาย จำกัด มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีอัตราค่าสอบบัญชีที่ต่ำที่สุดด้วยเช่นกัน จึงได้รับการคัดเลือกในครั้งนี้

ประธานกรรมการตรวจสอบ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ทางคณะกรรมการตรวจสอบได้กำชับให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน และหน่วยงานตรวจสอบติดตามกรณีดังกล่าว และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อ ปตท.อย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตามในขณะนี้ขอให้ผู้ถือหุ้นไม่ต้องกังวลใดๆ นอกจากนี้ขอเรียนให้ท่านผู้ถือหุ้นทราบว่า ปตท.ได้มีการปรับกระบวนการตรวจสอบภายใน มีกระบวนการ Three Lines of Defenses ซึ่งได้นำระบบดิจิทัลมาใช้ในระดับ First Line มากขึ้นและได้กำชับเรื่องการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ (Compliance) จนทำให้สามารถตรวจประเมินได้ด้วยตัวเอง (Self -Detect, Self Assess) และแก้ไขได้ทันที สำหรับระดับ Second Line ได้เน้นย้ำเรื่อง Governance Risk and Compliance (GRC) ซึ่งดูแลในระดับรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ทั้งทางด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและการควบคุมภายใน และ Third Line ได้แก่หน่วยงานตรวจสอบ จึงขอให้ผู้ถือหุ้นสบายใจว่าไม่เพียงแต่ ปตท. จะมีการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบภายนอกแล้ว ยังมีกระบวนการควบคุมภายในที่เข้มข้นและมีประสิทธิภาพด้วย

ดร.เฉลิมพล ไวทยางกูร ผู้ถือหุ้น ได้ให้ข้อคิดเห็นสนับสนุนที่ ปตท.ใช้ผู้สอบบัญชีภายนอก นอกเหนือจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในแง่มาตรฐานการตรวจสอบบัญชีระดับโลก และสอบถามดังนี้

1. ปตท. ใช้เกณฑ์อะไร ที่ทำให้ค่าสอบบัญชีเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัวจาก 4 ล้านบาท เป็น 8 ล้านบาท และเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน เป็นอย่างไร
2. จำนวนและขนาดของธุรกรรมปี 2563 จะลดลงจากปี 2562 อย่างมาก ถ้าสถานการณ์เศรษฐกิจไม่ดีขึ้น อุตสาหกรรมลดลง จะสามารถต่อรองค่าสอบบัญชีให้ลดลงจาก 8 ล้านบาท ได้หรือไม่ เพราะธุรกรรมหลายอย่างแปรผัน

ประธานกรรมการตรวจสอบ ชี้แจงว่า ค่าสอบบัญชีที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนั้น เป็นข้อกังวลของคณะกรรมการตรวจสอบตลอดจนคณะกรรมการ ปตท. ทั้งนี้ขอให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงินชี้แจงถึงเหตุผลที่ค่าสอบบัญชีเพิ่มขึ้น

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน ชี้แจงว่า อัตราค่าสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีแต่ละรายก็มีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BIG 4 หรือ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จะมีรายละเอียดอัตราที่กำหนดไว้เฉพาะตัว ซึ่งทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ทั้งหมด นอกจากนี้ในส่วนหนึ่งของงานในการสอบบัญชีในปี 2563 มีปริมาณงานเพิ่มขึ้นถึงแม้ว่าราคาน้ำมันลดลง แต่จำนวนธุรกรรมไม่ได้ลดลง เพราะ ปตท. ยังคงค้าขายเช่นเดิม ประกอบกับในปี 2563 ก็มีการใช้มาตรฐานบัญชีใหม่ๆหลายตัว เช่น TFRS9 และ TFRS16 ในเรื่องของกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน และสัญญาเช่า ซึ่งมีผลทำให้ปริมาณงานของผู้สอบบัญชีก็มีมากขึ้นด้วย เพราะฉะนั้นในการพิจารณาจึงต้องนำเอาปริมาณงานมาพิจารณาประกอบด้วย

ประธานกรรมการตรวจสอบ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า จากการตรวจสอบบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ขอความร่วมมือให้จัดหาผู้สอบบัญชีนั้น พบว่า ค่าสอบบัญชีเพิ่มขึ้น รวมทั้งอัตราค่าสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเองก็เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตาม ปตท. ได้ดำเนินการอย่างเต็มความสามารถในการรักษาประโยชน์ของผู้ถือหุ้น

MR. BASANT KUMAR DUGAR ผู้ถือหุ้น ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ให้ผู้ตรวจสอบบัญชีของ ปตท. ควบคุมค่าใช้จ่ายการตรวจสอบบัญชีไม่ให้สูงขึ้น โดยการขอใบรับรองจาก ASEAN CPA อ้างอิงการประชุม AEC วันที่ 31 ธันวาคม 2558

ประธานฯ มอบหมายประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน เป็นผู้ชี้แจง

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน ชี้แจงว่า ปัจจุบันผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่ได้รับการขึ้นทะเบียน ASEAN CPA แล้ว สำหรับในกรณีอัตราค่าสอบบัญชีจะมีการตกลงกันเป็นรายปี โดยจะพิจารณาจากเนื้องานที่จะต้องตรวจสอบอย่างไรก็ตาม ปตท. จะควบคุมดูแลค่าใช้จ่ายในการสอบบัญชีให้เหมาะสมเพื่อประโยชน์ของบริษัท และผู้ถือหุ้น

ประธานฯ สอบถามว่า มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถามหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับวาระที่ 3 อีกหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถาม หรือให้ความเห็นใดๆ อีก จึงขอให้ผู้ถือหุ้นลงมติในวาระนี้

มติที่ประชุม

อนุมัติแต่งตั้ง นางสาววราพร ประภาศิริกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4579 และ/หรือ นางสาวฝน อินทร์แก้ว ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4434 และ/หรือ นางสาวฐิณภา เลิศสุวรรณกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3516 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของ ปตท. ประจำปี 2563 และกำหนดค่าสอบบัญชี เป็นเงิน 8,000,000 บาท ตามข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ที่ได้พิจารณาก่อนการลงมติอย่างเหมาะสมแล้ว

มติที่ลง	จำนวนเสียงที่ลงมติ (1 หุ้น = 1 เสียง)	ร้อยละของจำนวนหุ้น ที่มาประชุมและใช้สิทธิ ออกเสียงลงคะแนน
1. เห็นด้วย	23,483,587,087	99.8887
2. ไม่เห็นด้วย	24,423,330	0.1039
3.งดออกเสียง	1,728,100	0.0074
4. บั้ตรเสีย	0.0000	0.0000

หมายเหตุ: ในวาระนี้ มีผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมเพิ่มขึ้นอีก จำนวน 1,179,457,715 หุ้น

ระเบียบวาระที่ 4 พิจารณากำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการ ปตท. ประจำปี 2563

ประธานฯ เรียนชี้แจงว่า คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วยกรรมการ 3 ท่าน ดังนี้

1. พลเอกธีรวัฒน์ บุญยะวัฒน์	เป็นประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
2. นายจุมพล ริมสาคร	เป็นกรรมการ
3. ศ.ดร.สุพจน์ เตชวรสินสกุล	เป็นกรรมการ

ขอให้ พลเอกธีรวัฒน์ บุญยะวัฒน์ ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทนนำเสนอรายละเอียดต่อที่ประชุม

พลเอกธีรวัฒน์ บุญยะวัฒน์ ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเรียนชี้แจงว่า คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนใช้แนวปฏิบัติเดิมในการพิจารณาค่าตอบแทนสำหรับกรรมการและกรรมการเฉพาะเรื่องของ ปตท. ประจำปี 2563 โดยพิจารณาปัจจัยที่สำคัญ อาทิ

- แนวปฏิบัติของบริษัทจดทะเบียนในอุตสาหกรรมเดียวกัน และบริษัทชั้นนำทั้งระดับประเทศ และระดับโลก
- แนวปฏิบัติของบริษัทจดทะเบียนที่เป็นรัฐวิสาหกิจ
- หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- ผลประกอบการ
- ขนาดธุรกิจ
- ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ปตท.
- ข้อมูลการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเงินเพื่อ

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติการกำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการ ปตท. และคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ประจำปี 2563 เท่ากับปี 2562 ดังนี้

1. ค่าตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุม ประจำปี 2563 ซึ่งจ่ายในอัตราเดิม

➢ กรรมการ ปตท. ประกอบด้วย

- ค่าตอบแทนรายเดือน เดือนละ 30,000 บาทต่อท่าน โดยประธานกรรมการได้รับเป็นสองเท่าของกรรมการ
- เบี้ยประชุมเฉพาะกรรมการที่เข้าประชุม ครั้งละ 60,000 บาท โดยประธานฯ ได้รับมากกว่ากรรมการร้อยละ 25 โดยจำกัดการจ่ายเบี้ยประชุม ไม่เกิน 1 ครั้งต่อเดือน ในกรณีมีเหตุสมควร อาจพิจารณาจ่ายได้มากกว่า 1 ครั้ง แต่ต้องไม่เกิน 15 ครั้งต่อปี

➢ เบี้ยประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ที่คณะกรรมการ ปตท. แต่งตั้ง เท่ากับอัตราเดิม ดังนี้

1. คณะกรรมการตรวจสอบ

- ค่าตอบแทนรายเดือน เดือนละ 15,000 บาท เท่ากับอัตราเดิม โดยประธานกรรมการได้รับเท่ากับกรรมการ
- เบี้ยประชุม ครั้งละ 45,000 บาท เฉพาะกรรมการที่เข้าประชุม โดย ประธานฯ ได้รับมากกว่ากรรมการร้อยละ 25 และเลขานุการฯ ได้รับค่าตอบแทนรายเดือนเดือนละ 7,500 บาท (คงเดิม)

2. สำหรับคณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร และ คณะกรรมการชุดย่อยอื่น ที่อาจมีการแต่งตั้ง โดยคณะกรรมการบริษัทฯ ตามความจำเป็นและเหมาะสมในอนาคต เท่ากับอัตราเดิม ดังนี้

- ค่าตอบแทนรายเดือน ไม่มี เช่นเดิม
- เบี้ยประชุมครั้งละ 30,000 บาท เฉพาะกรรมการที่เข้าประชุม โดยประธานฯ ได้รับมากกว่ากรรมการร้อยละ 25

➢ ผลประโยชน์อื่นใด ไม่มี เช่นเดิม

2. เงินโบนัสคณะกรรมการ ปตท. ประจำปี 2563 จ่ายตามนโยบายเดิม

กำหนดค่าตอบแทนที่เป็นเงินโบนัสกรรมการ ประจำปี 2563 ตามผลประกอบการหรือกำไรสุทธิของ ปตท. เป็นอัตราเงินโบนัสเท่ากับร้อยละ 0.05 ของกำไรสุทธิประจำปี 2563 และให้คำนวณจ่ายตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ภายในวงเงินไม่เกิน 60,000,000 บาททั้งคณะ โดยประธานคณะกรรมการ ปตท. จะได้รับโบนัสสูงกว่ากรรมการ ในอัตราร้อยละ 25

ทั้งนี้ กรรมการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นจะงดออกเสียงลงคะแนนในวาระนี้ จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติ ค่าตอบแทนกรรมการตามที่เสนอ

ประธานฯ สอบถามว่ามีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถาม หรือให้ข้อคิดเห็นหรือไม่ ซึ่งมีคำถามและ ข้อเสนอแนะโดยสรุปดังต่อไปนี้

ดร.เฉลิมพล ไทยางกูร ผู้ถือหุ้น แสดงความคิดเห็นว่า โบนัสของกรรมการพิจารณาตามกำไรสุทธิ แต่เมื่อกำไร สุทธิปี 2563 ลดลง โบนัสก็ควรจะลดลงด้วย ซึ่งน่าจะต่ำกว่าปี 2562

ประธานฯ ชี้แจงผู้ถือหุ้นว่า โบนัสกรรมการ เท่ากับร้อยละ 0.05 ของกำไรสุทธิ (ถ้ามีกำไร) สมมติกำไรสุทธิอยู่ที่ 200,000 ล้านบาท อัตราร้อยละ 0.05 ของ 200,000 ล้านบาท จะอยู่ที่ 100 ล้านบาท แต่วงเงินโบนัสรวมจะถูก กำหนดให้ไม่เกิน 60 ล้านบาท (CAP) แต่ปี 2562 กำไรประมาณ 92,000 ล้านบาท วงเงินโบนัสรวมจึงไม่ถึง 60 ล้านบาท ทั้งนี้ หากกำไรสุทธิปี 2563 ลดลงกว่าปี 2562 วงเงินโบนัสรวมก็จะลดลงตามกำไรสุทธิ

ประธานฯ สอบถามว่า มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถามหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับวาระที่ 4 อีกหรือไม่ เมื่อ ไม่มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถาม หรือให้ความเห็นใดๆ อีก จึงขอให้ผู้ถือหุ้นลงมติในวาระนี้

มติที่ประชุม

ที่ประชุมผู้ถือหุ้น มีมติอนุมัติการกำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการ ปตท. และคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ประจำปี 2563 ตามที่เสนอ ด้วยคะแนนเสียงมากกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ที่มาประชุม ดังนี้

มติที่ลง	จำนวนเสียงที่ลงมติ (1 หุ้น = 1 เสียง)	ร้อยละของจำนวนหุ้น ที่มาประชุมและใช้สิทธิ ออกเสียงลงคะแนน
1. เห็นด้วย	23,354,854,481	99.2035
2. ไม่เห็นด้วย	178,935,972	0.7601
3. งดออกเสียง	8,559,664	0.0364
4. บัตรีเสีย	0.0000	0.0000

หมายเหตุ: ในวาระนี้ มีผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมเพิ่มขึ้นอีก จำนวน 32,611,600 หุ้น

ระเบียบวาระที่ 5 พิจารณาเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามวาระ

ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า

คณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วยกรรมการ 3 ท่าน ดังนี้

1. นายดอน วสันตพฤษ์ เป็นประธานกรรมการ
2. ศ.ดร.สุพจน์ เตชวรสินสกุล เป็นกรรมการ
3. ศ.ดร.สุรพล นิติไกรพจน์ เป็นกรรมการ

ตามข้อบังคับของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กำหนดให้ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง กรรมการคิดเป็นจำนวนหนึ่งในสาม หรือจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วนหนึ่งในสามจะต้องออกจากตำแหน่งตามวาระ โดยในปีนี้มีกรรมการที่ต้องออกจากตำแหน่งตามวาระ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1. ตำแหน่งว่าง เนื่องจากนายณัฐชาติ จารุจินดา กรรมการ ได้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากอายุครบ 65 ปี บริบูรณ์ มีผล 17 มกราคม 2563
2. นายสุพัฒน์พงษ์ พันธุ์มีเชาว์
3. นายวิชัย อัครัสกร
4. ศ.พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์
5. นายสราวุธ แก้วตาทิพย์

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและเพื่อความโปร่งใส จึงได้เชิญกรรมการทั้ง 4 ท่าน ที่ครบวาระตามรายชื่อข้างต้น ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวาระนี้ ออกจากห้องประชุม จนกว่าการพิจารณา วาระนี้จะแล้วเสร็จ

ตามข้อบังคับของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) หมวด 4 ข้อ 32 กำหนดว่า กรรมการของ ปตท. ให้มีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน แต่ไม่เกิน 15 คน เลือกตั้งโดยที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ขอให้ นายดอน วสันตพฤษ์ กรรมการอิสระและประธานกรรมการสรรหา นำเสนอรายละเอียดต่อที่ประชุม

นายดอน วสันตพฤษ์ ประธานกรรมการสรรหาขอเรียนชี้แจง ดังนี้

- ปตท. ได้ประกาศในเว็บไซต์ของ ปตท. เชิญให้ผู้ถือหุ้นเสนอรายชื่อบุคคลที่เห็นว่ามีความเหมาะสม เพื่อรับการคัดเลือกเป็น กรรมการ ปตท. ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2562 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2562 ซึ่งปรากฏว่าไม่มีผู้ถือหุ้นเสนอชื่อบุคคลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเข้ามา
- คณะกรรมการสรรหา 3 ท่าน ได้ดำเนินการสรรหาบุคคลที่เห็นว่ามีความเหมาะสม เสนอแต่งตั้งเป็น กรรมการ ปตท.
- คณะกรรมการสรรหาได้พิจารณาคัดสรรบุคคลตามองค์ประกอบของคณะกรรมการ ปตท. ประกอบด้วย คุณสมบัติ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ ปตท. ตามกระบวนการสรรหาอย่างครบถ้วน โดยผู้ที่ถูกเสนอชื่อจะต้องมีความเหมาะสมและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจฯ และประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. และ ตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องโดยรายชื่อทั้งหมดได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจแล้ว

- คณะกรรมการสรรหาได้พิจารณา คัดเลือกและเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการของ ปตท. โดยเสนอให้เลือกตั้งกรรมการ 2 ท่าน กลับเข้าดำรงตำแหน่งอีกวาระหนึ่ง และเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกอีก 3 ท่านเป็นกรรมการ ปตท. โดยกรรมการที่ต่อวาระซึ่งถือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ขอออกเสียงในการลงมติเลือกตนเอง
- รายชื่อบุคคลที่ผ่านการสรรหาเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการของ ปตท. มีดังนี้
 1. **นายกฤษณะ บุญยะชัย** Chief Relationship Officer, สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) เป็นผู้มีความสามารถทางด้านเศรษฐศาสตร์/ การบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ การบริหารหรือกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
 2. **นายสุพัฒน์พงษ์ พันธุ์มีเชาว์** กรรมการบริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) เป็นผู้มีความสามารถทางด้านบัญชี/การเงิน/วิศวกรรม พลังงานและปิโตรเลียม/ การบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ การบริหารหรือกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์/วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านพลังงาน/รัฐศาสตร์/งานภาคประชาสังคม วิสาหกิจชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน/ Director Pool ของกระทรวงการคลัง
 3. **พล.ต.อ.รุ่งโรจน์ แสงคร้าม** อดีตรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้มีความสามารถทางด้านรัฐศาสตร์ / ความมั่นคง/การบริหารความเสี่ยงในวิกฤติต่างๆ
 4. **ศ.พิเศษ ดร. กิตติพงษ์ กิตยารักษ์** ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) เป็นผู้มีความสามารถทางด้านการบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ / กฎหมาย / Director Pool ของกระทรวงการคลัง
 5. **นางเปรมฤทัย วินัยแพทย์** ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน เป็นผู้มีความสามารถทางด้านการบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ การบริหารหรือกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์/วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านพลังงาน /วิศวกรรมพลังงานและปิโตรเลียม/ Director Pool ของกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ ปตท. ได้แนบประวัติโดยสังเขปของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อดังกล่าวไป พร้อมกับหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว

โดยบุคคลตามลำดับที่ 2 และ 4 คือ นายสุพัฒน์พงษ์ พันธุ์มีเชาว์ และ ศ.พิเศษ ดร. กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ เป็นกรรมการที่ครบวาระและได้รับเลือกให้เสนอชื่อเป็นกรรมการอีกวาระหนึ่ง ส่วนลำดับที่ 1,3 และ5 ได้แก่ นายกฤษณะ บุญยะชัย พล.ต.อ.รุ่งโรจน์ แสงคร้าม และนางเปรมฤทัย วินัยแพทย์ เป็นบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อใหม่

ประธานฯกล่าวสอบถามว่า มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถามหรือให้ความเห็นหรือไม่ ซึ่งมีคำถาม คำตอบ และข้อเสนอแนะ โดยสรุปดังต่อไปนี้

นางสาวกมลรัตน์ พิพัฒน์เสรีธรรม ผู้ถือหุ้น สอบถามว่า พล.ต.อ.รุ่งโรจน์ฯ มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมกับ ปตท. อย่างไร เหตุใดคณะกรรมการจึงเสนอชื่อให้เป็นกรรมการ

นายสมพล อาคมสุนทร ผู้ถือหุ้น สอบถามว่า ปตท. มีนโยบายทางด้านสัดส่วนหญิง-ชายของคณะกรรมการอย่างไร อยากเห็นอัตราส่วนกรรมการหญิงเพิ่มขึ้นมากกว่านี้ และจะบรรลุเป้าหมายเร็วช้าแค่ไหน

นางสาวอุณเรณีย์ เอี่ยมวิบูลย์ ผู้ถือหุ้น สอบถามว่า ขอสมัครตำแหน่งกรรมการหรือกรรมการชุดย่อยที่ว่างอยู่ได้หรือไม่

นายดอน วสันตฤกษ์ ประธานกรรมการสรรหา เรียนชี้แจงผู้ถือหุ้นดังนี้

1. พล.ต.อ.รุ่งโรจน์ฯ มีทักษะความเชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์ ความมั่นคง และการบริหารความเสี่ยงในวิกฤตต่างๆ ซึ่งคณะกรรมการสรรหาและคณะกรรมการ ปตท. พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านมีคุณสมบัติที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์กับ ปตท.
2. ปัจจุบัน กรรมการ ปตท. มี 14 ท่าน (ชาย 13 หญิง 1) โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น (AGM) ครั้งนี้ มีการเสนอชื่อกรรมการที่เป็นผู้หญิงเพิ่ม 1 ท่าน หลัง AGM จะมีกรรมการ 15 ท่าน (ชาย 13 หญิง 2) โดยในการสรรหาทุกครั้ง คณะกรรมการสรรหาพยายามสนับสนุนให้มีกรรมการเพศหญิงเพิ่มขึ้น
3. ท่านผู้ถือหุ้นสามารถเสนอชื่อบุคคลที่ท่านคิดว่ามีความเหมาะสม ตรงตามคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ ปตท. กำหนดได้ โดยกระบวนการการเสนอชื่อโดยผู้ถือหุ้น จะเริ่มช่วงเดือนกันยายนถึงพฤศจิกายนของทุกปี

ประธานฯ เรียนชี้แจงเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการ ปตท. ได้สนับสนุนการมีความหลากหลายในคณะกรรมการ รวมถึงเรื่องความหลากหลายทางเพศ (Gender Diversity) และเห็นว่าเพศหญิงเป็นผู้มีความสามารถ และความเชี่ยวชาญ ทั้งนี้ขอรับความเห็นผู้ถือหุ้น ไปพิจารณา

ประธานฯ สอบถามว่า มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถามหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับวาระที่ 5 อีกหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถาม หรือให้ความเห็นใดๆ อีก จึงขอให้ผู้ถือหุ้นลงมติในวาระนี้

มติที่ประชุม

อนุมัติการแต่งตั้งกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามวาระ จำนวน 5 ราย โดยแต่งตั้งกรรมการ 2 ท่าน กลับเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการอีกวาระหนึ่ง และแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกอีก 3 ท่าน เป็นกรรมการแทน ด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

(1) **นายกฤษฎะ บุญยะชัย** กรรมการอิสระ (ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งของ นายณัฐชาติ จารุจินดา ที่ว่างลง)

มติที่ลง	จำนวนเสียงที่ลงมติ (1 หุ้น = 1 เสียง)	ร้อยละของจำนวนหุ้น ที่มาประชุมและใช้สิทธิ ออกเสียงลงคะแนน
1. เห็นด้วย	23,552,654,147	99.8737
2. ไม่เห็นด้วย	29,635,370	0.1257
3.งดออกเสียง	135,700	0.0006
4. บั้ตรเสีย	0.0000	0.0000

(2) นายสุพัฒน์พงษ์ พันธุ์มีเชาว์ กรรมการ (ดำรงตำแหน่งอีกวาระหนึ่ง)

มติที่ลง	จำนวนเสียงที่ลงมติ (1 หุ้น = 1 เสียง)	ร้อยละของจำนวนหุ้น ที่มาประชุมและใช้สิทธิ ออกเสียงลงคะแนน
1. เห็นด้วย	23,349,324,619	99.0116
2. ไม่เห็นด้วย	224,584,098	0.9523
3.งดออกเสียง	8,516,000	0.0361
4. บัณฑิต	500	0.0000

(3) พล.ต.อ.รุ่งโรจน์ แสงคร้าม กรรมการอิสระ (ดำรงตำแหน่งแทน นายวิชัย อัครัสกร)

มติที่ลง	จำนวนเสียงที่ลงมติ (1 หุ้น = 1 เสียง)	ร้อยละของจำนวนหุ้น ที่มาประชุมและใช้สิทธิ ออกเสียงลงคะแนน
1. เห็นด้วย	23,452,556,860	99.4493
2. ไม่เห็นด้วย	129,672,057	0.5499
3.งดออกเสียง	185,800	0.0008
4. บัณฑิต	500	0.0000

(4) ศ.พิเศษ ดร. กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ กรรมการอิสระ (ดำรงตำแหน่งอีกวาระหนึ่ง)

มติที่ลง	จำนวนเสียงที่ลงมติ (1 หุ้น = 1 เสียง)	ร้อยละของจำนวนหุ้น ที่มาประชุมและใช้สิทธิ ออกเสียงลงคะแนน
1. เห็นด้วย	23,451,010,220	99.4428
2. ไม่เห็นด้วย	122,872,297	0.5210
3.งดออกเสียง	8,542,200	0.0362
4. บัณฑิต	500	0.0000

(5) นางเปรมฤทัย วินัยแพทย์ กรรมการ (ดำรงตำแหน่งแทน นายสรารัฐ แก้วตาพิพย์)

มติที่ลง	จำนวนเสียงที่ลงมติ (1 หุ้น = 1 เสียง)	ร้อยละของจำนวนหุ้น ที่มาประชุมและใช้สิทธิ ออกเสียงลงคะแนน
1. เห็นด้วย	23,471,727,110	99.5306
2. ไม่เห็นด้วย	102,117,007	0.4330
3.งดออกเสียง	8,580,600	0.0364
4. บัณฑิต	500	0.0000

หมายเหตุ: ในวาระนี้ มีผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมเพิ่ม อีกจำนวน 40,075,100 หุ้น

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่นๆ

ประธานฯ กล่าวว่าขณะนี้ได้ดำเนินการประชุมมาถึงระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่นๆ ตามที่ได้ระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุมแล้ว ผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะ ต้องการเสนอวาระให้พิจารณาเรื่องอื่นๆ หรือไม่ ทั้งนี้ การเสนอวาระต้องมีจำนวนหุ้นนับรวมกันได้ ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด คือ เท่ากับ 9,520,998,750 หุ้น จึงจะเสนอได้ โดยไม่มีผู้ถือหุ้นเสนอวาระให้พิจารณาเรื่องอื่นๆแต่อย่างใด

ประธานฯ สอบถามที่ประชุมว่าต้องการสอบถามหรือให้ความเห็นเพิ่มเติมในช่วงท้ายการประชุมหรือไม่ ซึ่งมีคำถาม ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากผู้ถือหุ้นโดยสรุปดังต่อไปนี้

นายอดิเรก พิพัฒน์ปัทมา ผู้รับมอบฉันทะ อาสาพิทักษ์สิทธิ์ผู้ถือหุ้น จากสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย ให้ความเห็นว่าโดยปกติแล้ว ปตท. เป็น Monopoly ในการขายก๊าซธรรมชาติให้กับกลุ่มลูกค้าต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น โรงไฟฟ้า โรงงานอุตสาหกรรม รถยนต์ แต่ปัจจุบัน มีผู้ได้รับอนุญาตให้นำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลวหรือ LNG ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) บริษัท กัลฟ์ เอ็นเนอร์จี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) (GULF) และ บริษัท บี.กริม เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) (BGRIM) จึงขอสอบถาม 3 ข้อดังนี้

1. ธุรกิจนำเข้า LNG จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจก๊าซธรรมชาติของ ปตท. หรือไม่อย่างไร
2. ทั้ง กฟผ. และ ปตท. ต่างก็เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนนโยบายพลังงานของภาครัฐ ในเมื่อต่างก็เป็นผู้นำเข้า LNG จะถือว่าเป็นคู่แข่งกันทางธุรกิจกันได้หรือไม่ หรือ มีการแบ่งแยกพันธกิจหรือลูกค้า เพื่อประสานกันในการตอบสนองนโยบายภาครัฐ
3. ธุรกิจ LNG มีผลกระทบต่อรายได้จากธุรกิจก๊าซธรรมชาติเดิมของ ปตท. ดังนั้น ปตท. จะมี Business Model อย่างไร ในการบริหารจัดการธุรกิจ LNG

ประธานฯ มอบหมาย ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ เป็นผู้ชี้แจง

ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ ชี้แจงดังนี้

1. ขอเรียนทำความเข้าใจกับท่านผู้ถือหุ้นว่า ปตท. ได้รับมอบหมายพันธกิจที่สำคัญในการจัดหาพลังงาน เพื่อความมั่นคงของประเทศ ซึ่งการลงทุนในธุรกิจพลังงานเป็นการลงทุนที่ใช้เงินมาก เพราะฉะนั้นในระยะเริ่มแรก จึงเป็นหน้าที่ของ ปตท. ในการลงทุน Infrastructure ต่างๆ และดำเนินธุรกิจเพื่อความมั่นคง ไม่ใช่เพราะ ปตท. ถูกก่อตั้งมาเพื่อเป็น Monopoly แต่อย่างใด
2. ปัจจุบันมีความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติที่เรียกว่า Legacy Volume คือความต้องการในการใช้ก๊าซธรรมชาติเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน เช่น การใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าเพื่อใช้เป็นพื้นฐานและรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่เราใช้ไฟฟ้ากันทุกวันนี้ ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของ ปตท. ในการเข้าไปดูแลความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติในส่วนนี้ อีกกลุ่มหนึ่งคือความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติในเชิงพาณิชย์ ซึ่งหมายถึงการใช้ก๊าซธรรมชาติในอุตสาหกรรมต่างๆ ไป ซึ่งจะเป็นอุตสาหกรรมผลิต บริการ

และเปิดให้มีการแข่งขัน เพราะไม่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางพลังงาน ดังนั้นคำถามที่ว่า ปตท. และ กฟผ. จะถือว่าเป็นคู่แข่งทางธุรกิจหรือไม่นั้น ต้องเรียนว่าไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงเท่าใดนัก

3. สำหรับ Business Model ในการบริหารธุรกิจ LNG นั้น ปตท.ต้องรักษาส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Share) ที่มีในปัจจุบัน และพยายามรักษาสัญญาระยะยาวกับลูกค้าที่มีการใช้ก๊าซธรรมชาติคงที่แน่นอน และใช้อย่างสม่ำเสมอ โดยล่าสุด ปตท. ได้ลงนามสัญญาระยะยาว กับ กฟผ. เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2563 ที่ผ่านมา นอกจากนี้ ปตท. จะต้องทำตลาดเชิงรุกเข้าไปสู่ตลาดที่มีความต้องการใช้หรือว่าใช้เชื้อเพลิงชนิดอื่นอยู่ ซึ่งจะเป็นฐานลูกค้าใหม่ที่จะเพิ่มเข้ามา แต่อย่างไรก็ตามจะต้องอาศัย Market Force ในการเข้าเจาะตลาดในส่วนนี้ และ ปตท. มีทิศทางในการทำธุรกิจใหม่ได้แก่ LNG Hub เพื่อที่จะขยายธุรกิจให้สามารถทำธุรกิจ LNG ในระดับ Scale เล็ก ที่ต่างประเทศ เช่น ใน CLMV หรือการส่ง Cargo เล็กๆ ไปยังประเทศจีน เป็นต้น

ประธานฯ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ปตท. มี 2 บทบาท 1) คือเป็นผู้ดูแลเสถียรภาพของพลังงานในประเทศ และ 2) คือการทำธุรกิจ ซึ่งในปัจจุบันราคา Spot LNG มีราคาถูกกว่าต้นทุนการผลิต เนื่องจากภาวะ LNG ล้นตลาด ส่งผลให้มี LNG Shipper รายใหม่ๆ เกิดขึ้น ซึ่งสภาวะดังกล่าวจะไม่คงอยู่ตลอดไป ปตท. ในฐานะที่เป็นผู้ดูแลเสถียรภาพของพลังงานในประเทศ ก็ได้นำเข้า Spot LNG ในช่วงที่มีราคาถูกเข้ามา 9 ล้านตัน โดยได้ลดการเรียกร้อง LNG ภายใต้สัญญาระยะยาวลง เพื่อลดภาระค่าไฟฟ้าของประชาชน ในส่วนของบทบาทการทำธุรกิจซึ่งมีการแข่งขันในธุรกิจ LNG ที่เพิ่มมากขึ้นนั้น หน่วยธุรกิจก๊าซธรรมชาติ ปตท. ได้มีการเตรียมพร้อมโดย LNG Terminal ของกลุ่มปตท. มีความสามารถในการรับก๊าซฯ 11.5 ล้านตันในปัจจุบัน และในอนาคตจะเพิ่มขึ้นเป็น 19 ล้านตัน จากโครงการ LNG Terminal ที่หนองแฟบ 7.5 ล้านตัน ดังนั้น ปตท. จะยังคงสถานะเป็นผู้เล่นรายใหญ่ต่อไป

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในเรื่องการดูแลเสถียรภาพของพลังงานในประเทศนั้น ที่ผ่านมามีล่าสุด ปตท. ได้นำเข้า LNG ล็อตที่มีราคาถูกที่สุดที่อัตรา 1.78 เหรียญ(สหรัฐ) ต่อดัน และได้ส่งผ่านเข้าไปในราคา Pool ซึ่งก็จะไปเป็นต้นทุนในการคำนวณคิดค่าไฟฟ้า ก็จะทำให้ค่าไฟฟ้าถูกลง

นางสาวกัลยาวิมล รัตนกร ผู้ถือหุ้น สอบถามว่า ปีนี้น้ำกำไรจากการการขายน้ำมันจะเพิ่มหรือไม่

ประธานฯ ชี้แจงว่า ธุรกิจน้ำมันอยู่ในบริษัท OR ซึ่งอยู่ระหว่างการเสนอขายหุ้นสามัญต่อประชาชน จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มของผลประกอบการในเชิงรายได้และกำไรในอนาคตได้ อย่างไรก็ตามราคาน้ำมันดิบที่เคยอยู่ที่ประมาณ 60 เหรียญ(สหรัฐ) ต่อบาร์เรล และได้เคยลดลงไปอยู่ที่ระดับ 21-22 เหรียญ(สหรัฐ) ต่อบาร์เรล ปัจจุบันอยู่ที่ราคา 40 -42 เหรียญ(สหรัฐ) ต่อบาร์เรล

นายสมบัติ ห. เพียรเจริญ ผู้ถือหุ้น สอบถามดังนี้

1. OR มีกำหนดจะขาย IPO ให้กับผู้ถือหุ้นได้เมื่อไร และจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ราคาซื้อขายไว้บ้างแล้วหรือไม่
2. ขอทราบประมาณการกำไรในไตรมาสที่ 2- 4

นางสาวอิชา คมสุภาพ ผู้รับมอบฉันทะ สอบถามว่า จากสถานการณ์ COVID-19 ทางบริษัทมีแนวทางในการบริหารสภาพคล่อง และค่าใช้จ่าย ในการดำเนินกิจการอย่างไร

ประธานฯชี้แจงดังนี้

1. กำหนดการ IPO ของ OR อยู่ที่ภาวะตลาด ซึ่งภายหลังจากที่สำนักงาน ก.ล.ต. และ ก.ล.ต. อนุมัติให้เสนอขายหุ้นแล้วนั้น จะมีเวลาอีก 1 ปี ในการพิจารณาภาวะตลาด
2. สำหรับประมาณการกำไรในไตรมาสที่ 2- 4 นั้น เนื่องจากสภาวะตลาดมีความผันผวนสูง (Very Volatile) ไม่สามารถจะปักหมุดได้ว่าราคาน้ำมันโลกจะเข้าสู่ภาวะสมดุลที่ราคาเท่าใด จึงต้องจับตามองต่อไป อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการ ปตท. ได้มีการติดตามอย่างใกล้ชิด โดยฝ่ายบริหารได้จัดทำข้อมูล Sensitivity Analysis และ Feasibility Analysis ให้คณะกรรมการ ปตท. พิจารณาทุกการประชุม

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ประเด็นเรื่องผลประโยชน์นั้น ฝ่ายจัดการ ได้ดำเนินการอย่างเต็มที่ในส่วนที่สามารถควบคุมได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการรักษาสภาพคล่องของบริษัทฯ เช่นล่าสุดที่ได้ออกหุ้นกู้ การทำ Optimization กันในระหว่างโรงกลั่นหรือว่าปิโตรเคมีในกลุ่มเพื่อที่จะลดต้นทุน และมีมาตรการ ลด- ละ- เลื่อน ได้แก่ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เลื่อนโครงการที่ยังไม่ถึงเวลา ปรับลดงบประมาณในการลงทุนลง 15,000 ล้านบาท ปรับลดงบประมาณดำเนินการหรือเรียกว่า OPEX ลงประมาณ 6,500 กว่าล้านบาท ซึ่งจะช่วยให้ตัวผลประโยชน์หรือว่าประสิทธิภาพการทำงานของ ปตท. ดีขึ้น

นายสามารถ หนูซื้อตรง ผู้ถือหุ้น สอบถามดังนี้

1. แผนการนำ OR เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ หลังจากยื่น ก.ล.ต. เมื่อ 2 เมษายน 2563 มีความคืบหน้าและกำหนดระยะเวลาขาย IPO เพื่อเข้า ตลาดหลักทรัพย์ฯ อย่างไร
2. สิทธิประโยชน์ที่จะให้ผู้ถือหุ้น PTT อย่างไร

ประธานฯชี้แจงว่า

1. ในเรื่องความคืบหน้าและกำหนดระยะเวลาขาย IPO นั้น ได้ตอบคำถามไปก่อนหน้านี้
2. ผู้ถือหุ้นปตท. ได้รับการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนของ OR จำนวนไม่เกิน 300 ล้านหุ้น เพื่อเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นของ ปตท. เฉพาะกลุ่มที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุน ตามสัดส่วนการถือหุ้นใน ปตท. จะคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่เสนอขายในคราวนี้ ทั้งนี้ ยังไม่สามารถระบุอัตราส่วน Pre-emptive Rights ได้ (อัตราส่วนจำนวนหุ้น ปตท. ต่อหุ้น OR ที่ผู้ถือหุ้น ปตท. จะได้รับสิทธิ) เนื่องจากยังต้องรอการอนุมัติในรายละเอียดอีกครั้ง

ดร.เฉลิมพล ไทยางกูร ผู้ถือหุ้น ได้สอบถามดังนี้

1. สถานการณ์น้ำมันตกต่ำในปีที่ผ่านมา ปตท. มีแผนอย่างไรในการรับมือเรื่อง Stock น้ำมันและผลตอบแทนที่ลดลงอย่างมาก
2. สถานการณ์ COVID-19 ทำให้อัตราการใช้น้ำมันลดลงในหลายอุตสาหกรรม ขอสอบถามว่าอุตสาหกรรมใดที่เพิ่มหรือลด และ ปตท. ประมาณการไว้อย่างไร

3. ปตท. มีนโยบายลดการลงทุนใหม่ ส่วนการลงทุนเดิมมีความต่อเนื่องแค่ไหน และได้รับผลกระทบทั้งจากข้อพิพาททางการค้า จีน-สหรัฐ สถานการณ์ไวรัสระบาดที่ยังเกิดต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ราคาน้ำมันลดลงหรือไม่
4. เขตเศรษฐกิจ EEC จะเกิดหลายอุตสาหกรรมตั้งใหม่และที่มีอยู่แล้ว ปตท.จะเข้าไปมีส่วนร่วมแค่ไหนในอุตสาหกรรมอะไรบ้าง และขนาดของการลงทุนเป็นอย่างไร
5. อุตสาหกรรมปิโตรเคมีเป็นอย่างไร แนวโน้มเป็นอย่างไร โรงกลั่นและ Cracker ของ ปตท.ได้รับผลกระทบอย่างไร แคไหน
6. ความก้าวหน้าของ OR ในการเข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ นอกเหนือจากการระดมทุน จะเสริมธุรกิจหลักของ ปตท.อย่างไรหรือไม่
7. ปตท. มีแผนขยายการลงทุนไปในธุรกิจอื่นที่นอกเหนือจาก OR หรือไม่

ประธานฯ มอบหมายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ ชี้แจงผู้ถือหุ้น

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ ชี้แจงดังนี้

1. เมื่อมีเหตุการณ์ COVID-19 และสถานการณ์ราคาน้ำมันตกต่ำ ปตท. ไม่ได้นั่งนอนใจโดยได้มีการตั้งกลุ่มของผู้บริหารระดับสูงทั้งกลุ่ม ปตท. เรียกว่า PTT Vital Center เพื่อที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์นี้ โดยเฉพาะใช้กลยุทธ์ที่เรียกว่า 4 R : Resilient, Restart, Re-imagination และ Reform

Resilient คือ การตอบสนองต่อสถานการณ์ในทันที เมื่อมีการ Lockdown ระบบของ ปตท.สามารถจัดการให้ ปตท. ดำเนินธุรกิจได้เหมือนเดิม โดยการ Work From Home ซึ่งเคยลดคนลงไปถึงประมาณร้อยละ 10 นอกจากนั้นคือการรักษาสภาพคล่อง การทำ Optimization เพื่อที่จะให้เกิด Cost Efficient ที่สุด ตลอดจนการดูแลลูกค้าคู่ค้า ซึ่งเมื่อพิจารณาผลการดำเนินการในไตรมาสแรกติดลบประมาณ 1,500 ล้านบาท โดยหลักใหญ่เกิดมาจาก Stock Loss ประมาณ 19,000 ล้านบาท ซึ่ง ปตท. สามารถทำได้ดีกว่าที่นักวิเคราะห์ทั่วไปได้วิเคราะห์ไว้

Restart คือการวางแผนที่จะกลับมาดำเนินธุรกิจให้เป็นปกติให้เร็วที่สุด ซึ่งในปัจจุบัน พนักงานเข้ามาปฏิบัติงานที่สำนักงานประมาณร้อยละ 50 และมีแผนว่า ภายในสัปดาห์หน้าก็จะเปิดให้พนักงานกลับมาปฏิบัติงานที่สำนักงานประมาณร้อยละ 80 ประกอบกับต้องทำงานในเชิงรุกมากขึ้นในการเข้าพบคู่ค้าลูกค้าเพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลให้มีการใช้พลังงานมากขึ้น ก็จะมีผลดีกับผลการดำเนินงานของ ปตท. ต่อไป

Re-imagination คือการมอง Trend ที่เปลี่ยนไปภายหลังจากการเกิดการแพร่ระบาดของ COVID -19 และผลกระทบกับธุรกิจของ ปตท. ตลอดจนโอกาสในการทำธุรกิจใหม่ ๆ ซึ่งจะพิจารณาร่วมกับผู้บริหารในกลุ่ม ปตท. และคณะกรรมการ ปตท. ในการประชุมที่เรียกว่า Strategic Thinking Session

Reform คือการเตรียมตัวรับการปรับเปลี่ยน เมื่อเราเห็น Business Model ใหม่ ๆ หรือโอกาสใหม่ ๆ จะมีการปรับโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมสอดคล้องกับธุรกิจใหม่นั้น โดยที่ธุรกิจแกนหลักของ ปตท. ด้านพลังงานก็ยังคงอยู่

2. ปตท. มีมาตรการ ลด-ละ-เลือน โดยมีการลดต้นทุนลงทันที ในส่วนของงบลงทุน (CAPEX) ลดลงไป 15,000 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายที่เป็น OPEX ลดลงประมาณ 6,500 ล้านบาท เพื่อให้องค์กร Lean และสามารถทำธุรกิจต่อไปได้ภายใต้สถานะที่มีความไม่แน่นอนสูง
3. ปตท. จะเข้าไปมีส่วนร่วมในพื้นที่ EEC ค่อนข้างมาก และถือเป็นโอกาสใหม่ของ ปตท. โดยได้จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมที่เรียกว่า EECi (Eastern Economic Corridor of Innovation) ที่วังจันทร์วัลเลย์ พื้นที่ประมาณ 3,000 ไร่ ซึ่ง ปตท. ลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคและมุ่งหวังให้เป็นเขตนิคมอุตสาหกรรมที่เป็น High Technology ของประเทศ ซึ่งปัจจุบันมี สวทช. มาใช้พื้นที่ และมีบริษัทในกลุ่ม ปตท. ให้ความสนใจ นอกจากนี้ ปตท. ได้เข้าไปร่วมในหลายโครงการของพื้นที่ EEC เช่น โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดระยะที่ 3 ซึ่ง ปตท. ได้ร่วมกับบริษัทร่วมทุน นอกจากนั้นยังมีโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ 3 ท่าเทียบเรือ F ที่ ปตท. ยื่นข้อเสนอไปและอยู่ในระหว่างรอผลพิจารณา รวมทั้งได้ยื่นข้อเสนอในการที่จะเป็นผู้ให้บริการน้ำมันในพื้นที่สนามบินอู่ตะเภา ซึ่งที่กล่าวมานี้เป็นโอกาสที่เกิดขึ้นในพื้นที่ EEC

ประธานฯ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า โครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานใน EEC มี 4 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน (2) โครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก (3) โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดระยะที่ 3 และ (4) โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ 3 ท่าเทียบเรือ F ซึ่งโครงการที่ (3) และ (4) มี กลุ่ม ปตท. ร่วมลงทุน ส่วนโครงการที่ (2) กลุ่ม ปตท. เป็นผู้จัดหา น้ำมัน

ประธานฯ ขอสรุปว่า เนื่องจากการประชุมดำเนินการได้ครบทุกระเบียบวาระแล้ว เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นต้องการสอบถาม หรือให้ความเห็นเพิ่มเติมอีก จึงขอปิดการประชุมและขอบคุณผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมในวันนี้ ทั้งนี้ หากมีคำถามใดที่ไม่ได้ตอบในที่ประชุม บริษัทฯ ได้รวบรวมและบันทึกคำถามและคำตอบไว้ในเอกสารแนบท้ายของรายงานการประชุมฉบับนี้แล้ว และขอบคุณนายวิชัย อัคริศกร และ ดร.สราวุธ แก้วตาทิพย์ ที่ครบวาระในวันนี้ สำหรับการอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการตลอดเวลาที่ผ่านมา ขอให้ผู้ถือหุ้นส่งคืนใบลงคะแนนเพื่อ ปตท. จะใช้เป็นหลักฐานต่อไป ให้กับเจ้าหน้าที่ ปตท. ที่ประตูทางออกด้วย

อนึ่ง หลังจากเริ่มการประชุมเมื่อเวลา 13.30 น. ได้มีผู้ถือหุ้นทยอยมาลงทะเบียนเพื่อเข้าประชุมเพิ่มขึ้น โดย ณ ตอนปิดประชุมมีผู้ถือหุ้นมาประชุมรวมทั้งสิ้น 3,094 ราย โดยมาประชุมด้วยตนเอง 315 ราย และรับมอบฉันทะ 2,779 ราย รวมเป็นจำนวนหุ้นทั้งสิ้น 23,615,980,317 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 82.6803 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด จึงขอขอบคุณผู้ถือหุ้น และขอปิดประชุม

ปิดประชุม เวลา 16.00 น.

นางวันทนี จาริก ผู้บันทึกรายงานการประชุม
นายอรรถพล ฤกษ์พิบูลย์ ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ลงนาม.....

(นายอรรถพล ฤกษ์พิบูลย์)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ ปตท.

ลงนาม.....

(นายไกรฤทธิ อุทยานนท์ชัย)

ประธานกรรมการ ปตท.

เอกสารแนบท้าย

สรุปคำถามและคำตอบจากการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563

ระเบียบวาระที่ 1 พิจารณารับรองรายงานผลการดำเนินงานในรอบปี 2562 และพิจารณาอนุมัติงบการเงินประจำปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
1.	MR. BASANT KUMAR DUGAR (ผู้ถือหุ้น) ได้แสดงความยินดีกับรางวัล BEST CEO in ASEAN และขอชื่นชมในฐานะที่ ปตท. เป็นบริษัทที่มีคุณค่า (Value Company) และบริษัทยังมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ดี และสอบถามว่า บริษัทสามารถเพิ่มการเติบโตของต้นทุนผันแปรได้หรือไม่ (variable COGS growth)	ปตท. ขอรับข้อเสนอแนะไปพิจารณา

ระเบียบวาระที่ 2 พิจารณาอนุมัติการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปี 2562 และการจ่ายเงินปันผล

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
1.	นางสาวศิริวรรณ ศรีเอี่ยมจันทร์ (ผู้ถือหุ้น) ได้สอบถามดังนี้ 1. ปตท. จะนำกำไรสะสมมาจ่ายปันผลหรือไม่ 2. แนวโน้มผลประกอบการในไตรมาสที่ 2 จะกลับมาเป็นบวกหรือไม่	1. ในปี 2562 ปตท. ดำเนินการจ่ายเงินปันผล 2 บาท/หุ้น จากกำไรสะสม 3 ส่วน ตามรายละเอียดที่ได้รายงานไว้ในระเบียบวาระเรียบร้อยแล้ว 2. คาดว่าในครึ่งปีหลังของปี 2563 สถานการณ์ COVID-19 จะเริ่มฟื้นตัว ประกอบกับการคลายมาตรการ lockdown ต่างๆ จะทำให้มี demand กลับมา ส่งผลให้แนวโน้มผลประกอบการน่าจะฟื้นตัวจากครึ่งปีแรก

ระเบียบวาระที่ 3 พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดค่าสอบบัญชีประจำปี 2563

ลำดับ	ข้อซักถาม /ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
1.	นายพีรพัศ ตระกูลสืบชัย (ผู้ถือหุ้น) ได้สอบถามว่า ราคาค่าสอบบัญชี เป็นเงิน 8 ล้านบาทนั้นได้มีการเปรียบเทียบกับ ผู้ตรวจสอบบัญชีรายอื่นหรือไม่	การจัดจ้างผู้สอบบัญชีต้องดำเนินการตาม พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) กำหนด ซึ่งได้เชิญผู้สอบบัญชี Big4 เข้าร่วมการคัดเลือกเป็นผู้สอบบัญชีของ ปตท. โดยได้มีการเปรียบเทียบคุณสมบัติและราคากับผู้สอบบัญชีรายอื่นที่ยื่นเสนอราคา ทั้งนี้ EY เป็นผู้มีความสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด
2.	นายณรงค์ มหรรณพ (ผู้รับมอบฉันทะ) ได้สอบถามความเป็นไปได้ที่คณะกรรมการจะเสนอผู้สอบบัญชีมากกว่า 1 สำนักงาน เพื่อให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีทางเลือก	การจัดจ้างผู้สอบบัญชีต้องทำตาม พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้าง และ ระเบียบ คตง. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2562 กำหนดให้หน่วยรับตรวจเสนอชื่อผู้สอบบัญชีที่จะแต่งตั้ง ต่อ คตง. ก่อนเริ่มต้นปีบัญชีไม่น้อยกว่า 60 วัน เพื่อให้ คตง. พิจารณาให้ความเห็นชอบพร้อมเอกสารประกอบการพิจารณา ก่อนลงนามในสัญญาจ้างผู้สอบบัญชี ดังนั้น ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงทำให้ไม่สามารถเสนอผู้สอบบัญชีมากกว่า 1 สำนักงาน ต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาคัดเลือกได้

ระเบียบวาระที่ 4 พิจารณากำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการ ปตท. ประจำปี 2563

ลำดับ	ข้อซักถาม /ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
1.	MR. BASANT KUMAR DUGAR (ผู้ถือหุ้น) ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ 1. อยากให้ท่าน CEO เข้าร่วมอบรม IMD Training course ซึ่งจัดที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อจะได้รับรางวัล Best ASEAN CEO Award	ปตท. ขอรับข้อเสนอแนะไปพิจารณา

	2. บริษัทสามารถเพิ่ม Variable Bonus เท่ากับร้อยละ 1 ของอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (Net Profit Growth) ให้กับกรรมการทุกท่าน 3.บริษัทสามารถเพิ่มโปรแกรมตรวจสอบสุขภาพแบบองค์รวม (Longevity package) หรือโปรแกรมอื่นที่ใกล้เคียง ให้กับกรรมการทุกท่าน	
--	---	--

ระเบียบวาระที่ 5 พิจารณาเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามวาระ (ไม่มีคำถามเพิ่มเติม)

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่น ๆ

ลำดับ	ข้อซักถาม /ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
1.	นางรัตน์ฟ้า วัฒนศิริพงศ์ (ผู้ถือหุ้น) ได้สอบถามว่า OR จะ Initial Public Offering: IPO ในเดือนไหน ดร.เฉลิมพล ไวทยางกูร (ผู้ถือหุ้น) ได้สอบถามว่า ความก้าวหน้าของ OR ในการเข้าตลาดหลักทรัพย์ นอกเหนือจากการระดมทุน จะเสริมธุรกิจหลักของ ปตท.อย่างไรหรือไม่ นางสาวสุวรรณี เขียรศิริไกรวุฒิ (ผู้ถือหุ้น) ได้สอบถามว่า OR ดำเนินการถึงขั้นตอนไหน ผู้ถือหุ้น PTT จะได้รับสิทธิในการซื้อ OR ตามสิทธิที่ถือ PTT หรือไม่	ความคืบหน้าการ IPO ของ OR OR ได้ยื่น Filing กับสำนักงาน ก.ล.ต. เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 2 เม.ย. 2563 กระบวนการถัดไปจะเป็นการพิจารณาของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งกรอบระยะเวลาการอนุมัติของสำนักงาน ก.ล.ต. อยู่ที่ไม่เกิน 165 วัน โดย ปตท. และ OR จะดำเนินการตามกระบวนการ IPO ให้ครบถ้วน และจะรับฟังความเห็นจากสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมถึงจะต้องได้รับอนุญาตก่อนการเสนอขายและจัดสรรหุ้นต่อไป อย่างไรก็ตาม การทำรายการ IPO ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น รวมถึงสถานะตลาดในขณะนั้นด้วย ที่อาจทำให้ไม่สามารถทำรายการ IPO ให้เสร็จสิ้นได้ แม้ได้รับอนุมัติจากสำนักงาน ก.ล.ต. แล้ว ซึ่งจะมีเวลาอีก 1 ปี ในการพิจารณาภาวะตลาดและปัจจัยอื่น ๆ ภายหลังจากที่สำนักงาน ก.ล.ต. อนุมัติให้เสนอขายหุ้นแล้ว ประโยชน์ที่ผู้ถือหุ้น ปตท. จะได้รับจากการ IPO ของ OR

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
		- นักลงทุนสามารถพิจารณาผลประโยชน์ของการของธุรกิจการตลาดน้ำมันและค่าปลีกที่อยู่ใน ปตท. ได้ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งท้ายที่สุดจะส่งผลให้มูลค่าของ ปตท. เพิ่มขึ้น หากการดำเนินธุรกิจเป็นไปตามกลยุทธ์ที่วางไว้ ซึ่งได้แก่ การขยายกิจการที่มีอยู่เดิม คือ สถานีบริการน้ำมัน ธุรกิจ Non-oil และธุรกิจใหม่ - OR จะมีความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากการเข้าทำธุรกรรมในตลาดทุนและการขับเคลื่อนตามกลไกตลาด ซึ่งจะส่งผลเชิงบวกต่อการขยายและการหาโอกาสทางธุรกิจในภาวะที่มีการแข่งขันสูง การเสนอขายหุ้น OR ให้แก่ผู้ถือหุ้นของ ปตท. ตามที่ ปตท. ได้รายงานในสารสนเทศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในวันที่ 2 เม.ย. 2563 OR จะจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวนไม่เกิน 300 ล้านหุ้น เพื่อเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นของ ปตท. เฉพาะกลุ่มที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุน ตามสัดส่วนการถือหุ้นใน ปตท. จะคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่เสนอขายในคราวนี้ โดย OR มีสิทธิไม่เสนอขายหรือไม่จัดสรรหุ้นให้แก่บุคคลใด หากการเสนอขายหรือการจัดสรรหุ้นดังกล่าวทำให้ หรืออาจเป็นผลให้ (ก) OR มีหน้าที่ตามกฎหมายต่างประเทศ หรือ (ข) ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขในการเสนอขายหรือจัดสรรหุ้น
2.	นางนงนุช เพ็ชรรัตน์ (ผู้ถือหุ้น) ได้สอบถามว่า โครงการ EECi ที่วังจันทร์ จังหวัดระยอง จะเสร็จตามกำหนดไหม เมื่อเสร็จแล้ว จะสามารถสร้างรายได้ให้ปตท. อย่างไร รายได้จะเกิดขึ้นในปีไหน	ปตท.มีแผนการลงทุนพัฒนา EECi @ Wangchan Valley ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,000 ไร่ โดย ปตท. ลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค ซึ่งปัจจุบันมีผู้ใช้และผู้สนใจเข้าใช้พื้นที่ในเฟสที่ 1 อาทิ สวทช.,

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
		Synchrotron, GISTDA รวมถึงบริษัทในกลุ่ม ปตท. เช่น PTTEP, TOP, GC เป็นต้น ทั้งนี้ EECi มีกำหนดแล้วเสร็จสิ้นปี 2563 และ พร้อมให้บริการเต็มรูปแบบต้นปี 2564 โดยมี รายได้หลักมาจากค่าเช่าพื้นที่ และ การให้บริการ สาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ วัตถุประสงค์หลักของ EECi คือ สนับสนุน นโยบาย Thailand 4.0 ของภาครัฐ ในการ ขับเคลื่อนนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในพื้นที่ EEC และเป็นต้นแบบ Smart City ของกลุ่ม ปตท.
3.	นายสมบัติ ห. เพียรเจริญ (ผู้ถือหุ้น) ได้สอบถาม ว่าที่ปตท.มีแผนจะลงทุนปี 2563-2567 มูลค่า 1.5 ล้านล้านบาทเกี่ยวกับโครงการอะไร และมี แนวทางที่จะให้ ปตท. มีผลการเติบโตที่แข็งแกร่ง และมีผลตอบแทนที่ดีกับ ปตท.อย่างไรบ้าง	แผนลงทุน 1.5 ล้านล้านบาท ประกอบด้วย เงิน ลงทุน Committed CAPEX ส่วนของ ปตท. 173,000 ล้านบาท และของบริษัทลูกประมาณ 653,000 ล้านบาท ส่วนที่เหลือเป็นงบสำรอง Non-Committed CAPEX เพื่ อ ก า ร ลง ทุน ประมาณ 712,000 ล้านบาท โดยการลงทุนส่วนใหญ่ของ ปตท. เกี่ยวกับ LNG ท่อส่งก๊าซเส้นที่ 5 และ การลงทุนของ บริษัทในกลุ่ม ปตท. เช่น ของบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) คือโครงการพลังงานสะอาด Clean Fuel Project
4.	นายสันติภาพ เกตุสร้อย (ผู้รับมอบฉันทะ) ได้ สอบถามดังนี้ 1.ปัจจุบันนี้ ปตท.มีหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย จำนวนเท่าไร และต้องจ่ายดอกเบี้ยเท่าไร (เป็นจำนวนตัวเงิน) มีแผนจะลดดอกเบี้ยใน ส่วนนี้ยังบ้าง 2.การปรับโครงสร้างราคา NGV ให้ราคาต่ำกว่า ดีเซล จะทำให้ธุรกิจ NGV ในปีนี้ ขาดทุน เท่าไร ทาง ปตท.มีมุมมองของการลดราคา ขา NGV ยังไงบ้าง	1.ในปี 2562 หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยเท่ากับ 658,969 ล้านบาท ต้นทุนทางการเงินในปี 2562 เท่ากับ 25,462 ล้านบาท ในการลดต้นทุนทาง การเงิน ปตท. มีนโยบายการบริหารความเสี่ยง ด้านอัตราดอกเบี้ย โดยการใช้อนุพันธ์ทาง การเงินต่างๆ ในตลาดเงินและ/หรือตลาดทุน ทั้งนี้ วงเงินที่บริหารความเสี่ยงต้องไม่เกินภาระ หนี้ และในปี 2562 บริษัท ปตท. มีการเข้าทำ

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
	3. ความคืบหน้าของการขายธุรกิจถ่านหินที่อินโดนีเซียจะให้เห็นเมื่อใด และจะมีกำไรจากการขายหรือไม่	อนุพันธ์ทางการเงินบนภาระหนี้วงเงินประมาณ 13,000 ล้านบาท รวมต้นทุนดอกเบี้ยที่ประหยัดได้ ประมาณร้อยละ 0.03 ต่อปี หรือประมาณ 29 ล้านบาท ในปี 2562 ในการเข้าทำธุรกรรมอนุพันธ์ ปตท. จะพิจารณาสถานะตลาดการเงินที่เอื้ออำนวย ข้อเสนอของธนาคาร และวิเคราะห์ประโยชน์ที่ ปตท. จะได้รับ รวมทั้งคำนวณความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง 2. การปรับโครงสร้างราคา NGV ให้ อ้างอิงดีเซล (B10) อยู่ระหว่างการพิจารณาของภาครัฐ (โดยอาจเริ่มใช้ช่วงกลางเดือน ส.ค. 63) ด้วยราคาดีเซลในปัจจุบันที่อยู่ในระดับต่ำจากผลกระทบ COVID จึงอาจทำให้ ปตท. ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างนี้ในช่วงแรก และคาดว่าราคาดีเซลน่าจะมีทิศทางดีขึ้นในปีหน้า อย่างไรก็ตาม เรื่องราคาขาย NGV ทาง ปตท. ได้รับนโยบายภาครัฐในการรับภาระเพื่อช่วยเหลือผู้บริโภคเสมอมา 3. ปตท. ยังคงพิจารณา การออกจากธุรกิจถ่านหิน โดยหาผู้ร่วมทุนหรือซื้อธุรกิจ อย่างไรก็ตาม จะทำการผลิตถ่านหินจากปริมาณ Reserves ที่มีอยู่ โดยการลงทุนเพิ่มจะพิจารณาเท่าที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานหรือรักษาระดับการผลิตเป็นหลัก โดยจะดำเนินการลดต้นทุนการผลิตถ่านหินและค่าใช้จ่ายอย่างต่อเนื่องให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ในประเทศอินโดนีเซีย
5.	นางสาวอชิรา คมสุภาพ (ผู้รับมอบฉันทะ) สอบถามดังนี้ 1. หากลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้บริษัทได้ บริษัทมีวิธีการช่วยเหลืออย่างไร	1. มีมาตรการช่วยเหลือดังนี้ (1) ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ (2) พิจารณาลดค่าเบี้ยปรับ/อัตราดอกเบี้ย

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
	2.บริษัท มีการบริหารบุคลากรอย่างไรในสถานการณ์ covid-19 มีนโยบายให้ออกหรือลดเงินเดือน 3. สถานการณ์ Stock น้ำมันตอนนี้เป็นอย่างไ 4.จะต้องเปลี่ยนแปลงข้อบังคับบริษัทหรือไม่เพื่อรองรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ทั้งนี้จะพิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม และสภาพคล่องของลูกหนี้ โดยจะไม่ให้กระทบต่อสภาพคล่องของ ปตท. 2.บริษัทไม่มีมาตรการให้พนักงานออกหรือลดเงินเดือน อย่างไรก็ตามกลุ่ม ปตท.ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของพนักงานและครอบครัว โดยปฏิบัติตามมาตรการของรัฐอย่างเคร่งครัด 3. ผลกระทบจากราคาน้ำมันคาดว่าจะลดลงเนื่องจากทิศทางราคาน้ำมันมีแนวโน้มปรับสูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน โดย ณ สิ้นไตรมาส ราคาปิดน้ำมัน Dubai อยู่ที่ 42.05 เหรียญ (สหรัฐ) ต่อบาร์เรล 4. ปตท. ได้แก้ไขข้อบังคับบริษัทแล้ว ในเรื่องการประชุมอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับประชุมคณะกรรมการแล้ว แต่สำหรับของการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทสามารถดำเนินการตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2563 ได้ (ไม่จำเป็นต้องแก้ไขข้อบังคับเพิ่มเติม)
6.	ดร.เฉลิมพล ไททอง (ผู้ถือหุ้น) ได้สอบถามดังนี้ 1. อุตสาหกรรมปิโตรเคมีเป็นอย่างไร แนวโน้มเป็นอย่างไร โรงกลั่นและ Cracker ของ ปตท. ได้รับผลกระทบอย่างไร ไ้แก้ไข 2. ปตท. มีแผนขยายการลงทุนไปในธุรกิจอื่นที่นอกเหนือจาก OR หรือไม่	1. อุตสาหกรรมปิโตรเคมีมีส่วนที่ได้รับผลกระทบบ้างจากการถดถอยของเศรษฐกิจ แต่ยังมี sector ที่โดดเด่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่นำไปผลิตวัสดุ/อุปกรณ์ทางการแพทย์ อุตสาหกรรมโรงกลั่นได้รับผลกระทบจาก COVID – 19 ส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมันลดลง โรงกลั่นน้ำมันในประเทศจึงมีการ

ลำดับ	ข้อซักถาม /ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
		ติดตามและปรับแผนการผลิตให้สอดคล้องกับสถานการณ์ตลาดที่มีความผันผวน และในสถานการณ์ที่มีตลาดส่งออกรองรับ โรงกลั่นน้ำมันสามารถ Optimize ตลอดทั้ง Value Chain โดยไม่ส่งผลกระทบต่อกำลังการผลิตอย่างมีนัยสำคัญ 2. ปตท.ยังคงแสวงหาโอกาสการลงทุนใน New Business S-Curve อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างรายได้ในอนาคตให้แก่ ปตท. ได้แก่ พลังงานหมุนเวียน, แบตเตอรี่, EV และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง, วิทยาการหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ, Smart City, Health and Wellness โดยอยู่ระหว่างการศึกษาโอกาสในการดำเนินธุรกิจร่วมกับ Partners ทั้งในและต่างประเทศ ที่มี Technology, ประสบการณ์ และ/หรือฐานลูกค้าอยู่แล้ว พัฒนาเทคโนโลยีและนำดิจิทัลมาสนับสนุนการดำเนินงาน ปตท. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ อาทิ Digital Procurement, Robotic Process Automation (RPA) ด้านบัญชีการเงิน, การประชุมทางไกลผ่านทางวิดีโอ (Video conference) ในช่วง Work From Home เพื่อสอดคล้องกับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) นอกจากนี้ยังอยู่ระหว่างการ Scale up งานวิจัย/นวัตกรรมเพื่อสร้างรายได้ในอนาคตอีกด้วย เช่น Predictive Maintenance ระบบท่อส่งก๊าซฯ/โรงแยกก๊าซฯ, 1st Gen EV wall charger, Bio-cellulose WD ผ้าปิดแผลคุณสมบัติพิเศษ, Coffee Chaff ผลิตภัณฑ์จากเยื่อกาแฟ เป็นต้น นอกจากนี้ การพัฒนา New Business S-Curve ของ ปตท. ยังมีในหน่วยธุรกิจอื่น เช่น Life Science ซึ่งดำเนินการโดย หน่วยธุรกิจบริหารกลยุทธ์กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นปลาย

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
7.	นายชัยวัฒน์ เตจไธรัตน์ (ผู้ถือหุ้น) สอบถามว่า อยากทราบกลยุทธ์ของการแก้ไขเรื่องรัฐบาลโดยกระทรวงพลังงานเปิดให้เอกชนนำเข้า LNG แข่งกับ ปตท. ในตอนนี้ราคา spot price ถูกกว่าเอกชนยอมได้เปรียบ ในอนาคตหากว่าราคาพลังงานรวมทั้ง LNG มีราคาสูงขึ้น ไม่ทราบว่า ปตท. จะต้องรับภาระในราคาที่สูงขึ้นทั้งราคาและปริมาณหรือไม่ เมื่อเห็นมี กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ อยากฝาก กระทรวงการคลังพิจารณาส่วนนี้ด้วย กลุ่มผู้ถือหุ้นจำนวนมากกังวลว่ารัฐบาลจะดำเนินการแบบเดียวกับการบินไทยหรือไม่ที่ระบายผลประโยชน์และหน้าที่ของการตั้ง ปตท.ออกไป แต่เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ ปตท. ในระยะยาว ในส่วน ปตท. มีแนวทางแก้ไขหรือปรับการดำเนินธุรกิจอย่างไร นางสาวสุวรรณี เขียรศิริไกรวุฒิ (ผู้ถือหุ้น) ได้สอบถามว่า กรณีที่บริษัทเอกชนสามารถนำเข้า LNG ได้เองมีผลกระทบกับ PTT อย่างไร	ปตท. ยังคงบทบาทดูแลความมั่นคงทางพลังงานในส่วนการจัดหาก๊าซ (Legacy Supply-Demand) อย่างไรก็ตาม ปตท. ได้มีการชี้แจงกับภาครัฐแล้วว่าหากดำเนินการตามนโยบายเปิดเสรีนั้นจะต้อง - ไม่กระทบสัญญาเดิม - ไม่เกิดภาระ Take or Pay - มีกลไกต่างๆ ให้ชัดเจนเพื่อให้มั่นใจว่าประเทศ/ประชาชนได้ประโยชน์จากระบบเสรี - มีความเท่าเทียมในการขอใบอนุญาตและดำเนินการเชิงพาณิชย์ - มีกลไกในการบริหารจัดการกรณีที่ราคา LNG สูงกว่าราคา Pool นอกจากนี้ ปตท. ได้อยู่ระหว่างดำเนินการขยายธุรกิจใหม่เพื่อให้ครอบคลุม LNG Value Chain โดยทำ LNG Hub ซึ่งถือเป็นการตอบสนองนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการซื้อขาย LNG ในภูมิภาค
8.	นางสาวสุภาภรณ์ ธีระศักดิ์โสภณ (ผู้ถือหุ้น) สอบถามว่า บริษัทมีแผนในการกระจายความเสี่ยงธุรกิจพลังงานโครงการลงทุนในธุรกิจด้านอื่นๆอย่างไรใน 5-10 ปี ข้างหน้า และในปัจจุบันมองเห็นโอกาสด้านใดบ้างสำหรับธุรกิจอื่นรวมทั้งที่อาจเชื่อมโยงกับพลังงาน	ใน 5 ปีข้างหน้า ปตท. มีแผนจะเพิ่มธุรกิจใหม่เป็นร้อยละ 10 ของ Portfolio และเป็น ร้อยละ 15 ในอีก 10 ปี โดยเน้นการลงทุนในพลังงานสะอาดหรือพลังงานหมุนเวียนมากขึ้น เพื่อให้การลงทุนสอดคล้องกับแนวโน้ม Energy transition และช่วยกระจายความเสี่ยงของการลงทุน
9.	นางสาวสุวรรณี เขียรศิริไกรวุฒิ (ผู้ถือหุ้น) ได้สอบถามดังนี้ 1. ผลกระทบ Covid 19 ทำให้ปริมาณใช้เชื้อเพลิงเพื่อการสัญจรลดลงร้อยละเท่าใดเมื่อเปรียบเทียบกับเวลาเดียวกันในปี 2562	1. ปตท. ได้รับผลกระทบจากปริมาณการใช้เชื้อเพลิงของประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องการสัญจรอันเกิดจากการ Lock Down เช่น น้ำมัน

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
	2. แนวโน้ม Green Energy, รถ EV ฝ่ายบริหารจะดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มหลักนี้ อย่างไร และกรณีที่ TOP ขยายโครงการเพื่อเพิ่มปริมาณกำลังการกลั่นที่เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวจะสอดคล้องกับแนวโน้มหลักด้าน Green Energy อย่างไร	เบนซินลดลงร้อยละ 20 และน้ำมันอากาศยาน ลดลงถึงร้อยละ 85 เป็นต้น 2. ปตท. ได้เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับธุรกิจ EV ที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ Oil & Gas ในปัจจุบัน โดยกำหนดกลยุทธ์ มีแผนศึกษาหาโอกาสในการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวกับ EV Cars โดยร่วมมือกับ Partners ทั้งในและต่างประเทศ ที่มี Technology, ประสบการณ์ และ/หรือลูกค้าในตลาดดังกล่าว รวมทั้งการพัฒนาให้เกิด EV Ecosystem ได้แก่ การพัฒนา EV Charger, Charging Station, Digital Platform เป็นต้น Thaioil : โครงการ Clean Fuel Project (CFP) เป็นโครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ด้วยการเปลี่ยนน้ำมันเตาให้เป็นน้ำมันที่มีความสะอาดมากขึ้น นอกจากนี้โครงการดังกล่าวยังช่วยเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้กับประเทศในระยะยาวอีกด้วย
10.	นายสมพล อาคมสุนทร (ผู้ถือหุ้น) สอบถามว่า ด้วยสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่แปรเปลี่ยนไป ก่อนและหลังไวรัส โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงการใช้พลังงานปีโตรเลียมไปเป็นไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น ปตท. มีนโยบายทางด้านพลังงานไฟฟ้าอย่างไร	กลุ่ม ปตท. มี GPSC เป็น Flagship ในธุรกิจไฟฟ้า ซึ่งมีทิศทางการลงทุนและแผนการเติบโตตามกลยุทธ์ 3S S1 : SYNERGY & INTEGRATION การดำเนินการด้าน Synergy และ Integration ร่วมกับ GLOW S2: SELECTIVE GROWTH การขยายการลงทุนในโครงการต่างๆ โดยแบ่งกลุ่มการลงทุนเป็น 1. Go along with PTT Group 2. Domestic & International และ 3. Renewable Energy S3: S-CURVE การขยายการลงทุนด้านนวัตกรรมรูปแบบใหม่ (New S-Curve) รองรับการเปลี่ยนแปลงของการ

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
		ทำธุรกิจพลังงานและธุรกิจไฟฟ้าในอนาคต (Energy Transformation) และเป็น Flagship ด้าน Energy Solution Provider ของกลุ่ม ปตท.
11.	MR. BASANT KUMAR DUGAR (ผู้ถือหุ้น) ได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ 1. ปัจจุบัน Cost of goods sold ของ ปตท. ลดลงร้อยละ 2.74 เมื่อเทียบกับปี 2561 ปตท. ควรจะเพิ่ม variable cost of goods sold ให้มากขึ้น 2. ปตท. ควรพิจารณาปรับ cash cycle จาก 26.33 วัน เป็น 0 วัน โดยเพิ่ม account payable เช่นทำ financial leverage โดยกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่น 3. ในหน้า 196 ของรายงานประจำปีเรื่องการควบรวมกิจการ ปตท. ควรเพิ่มค่าความนิยม (Goodwill) และกำไรจากการต่อรองราคาซื้อ (Gain of bargain purchase) ขึ้น 4. ตอนนี้ประเทศไทยมีนโยบายดอกเบี้ยที่อัตราร้อยละ 0.5 ซึ่งต่ำที่สุดในเอเชียจึงต้องการให้ ปตท. พิจารณาทำการกู้เงินระยะยาว (revolving perpetual) เพื่อ ก) เพิ่มอัตราส่วนทุนหมุนเวียน และ ข) เตรียมรับมือกับหนี้สินระยะยาวที่จะครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี 5. ต้องการให้ ปตท. ทำการกู้เงินจากตลาดเงิน และหรือ interbank ในจำนวนที่เท่ากับกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน เพื่อลดต้นทุนการกู้ยืมเงินเฉลี่ย (average cost of borrowing) 6. ต้องการให้ผู้สอบบัญชีทำการตรวจสอบแบบ perpetual audit 7. ต้องการให้ ปตท. บันทึกการรับรู้ค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้เป็นทุนมากขึ้น (Capitalize) และได้สอบถามดังนี้ 1. ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ (Trading) ในสิงคโปร์สามารถเร่งการเติบโตได้อีกหรือไม่ ให้	ปตท. ขอรับข้อเสนอแนะของผู้ถือหุ้นไปพิจารณา ทั้งนี้ ปตท. ขอชี้แจงในส่วนของคำถามดังนี้ 1. การเติบโตของธุรกิจการค้าระหว่างประเทศในสิงคโปร์ ขึ้นกับปัจจัยและกลยุทธ์ดังต่อไปนี้ (1) ราคาน้ำมันที่ลดลงหรือสูงขึ้น จะมีผลต่อ revenue (ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดอันดับ Fortune ranking) (2) สภาพตลาดโลกเอื้ออำนวยหรือไม่ เช่น ในสถานการณ์ที่ตลาดมีความผันผวน และเศรษฐกิจทั่วโลกตกต่ำ ปตท. จะทำการค้าอย่างระมัดระวัง (3) พลังร่วมของกลุ่ม ปตท. ในการขับเคลื่อนการขายธุรกิจ โดยต้องพัฒนากลยุทธ์ใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มร่วมกันอย่างต่อเนื่อง 2. ปตท. กำหนดแผนกลยุทธ์ทั้งระยะสั้น และระยะกลาง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากทั้งผลกระทบโควิด อัตราความต้องการพลังงาน และการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและโลก โดย -ระยะสั้น : ปตท. ได้จัดตั้งทีมงานเฉพาะกิจ Vital Center เพื่อมาดูแล ติดตามและฟื้นฟูผลประกอบการ เช่น การทำ Stress Test, การลดค่าใช้จ่าย, การทบทวนจัดลำดับความสำคัญการลงทุน, การติดตาม Cash Flow & Credit Rating และการปรับกระบวนการทำงานของ

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
	ปรับจาก Fortune 500 ลำดับที่ 130 ขึ้นไปที่อันดับ 100 2.ปัจจุบันการเติบโตของกำไรสุทธิ (net profit growth) เท่ากับร้อยละ 22.34 บริษัทสามารถปรับปรุงให้การเติบโตเป็นบวกได้หรือไม่ 3.บริษัทสามารถจัด roadshow ให้มากขึ้นเพิ่ม market cap ได้หรือไม่	Value chain ของกลุ่ม ปตท. ให้สอดคล้องกันเป็นต้น -ระยะกลาง : การ Reimage เพื่อปรับ Business Model และสร้างโอกาสทางธุรกิจของทั้งสาย Up Stream และ Down Stream รวมถึงพิจารณาการลงทุนในธุรกิจใหม่ (S-Curve) เช่น พลังงานทางเลือก, ธุรกิจยาและอาหารเสริม เป็นต้น 3. ปัจจุบัน ปตท. มี Market CAP เป็นอันดับ 1 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และมีการวางแผนจัด Roadshow อย่างสม่ำเสมอในทุกปี รวมถึงมีแผนขยายฐานนักลงทุนไปยังภูมิภาคอื่นๆมากขึ้น ทั้งจาก Physical Meeting และ Digital Platform ต่างๆ
12.	นายสิทธิชัย (ผู้ถือหุ้น) สอบถามว่า ปตท.ใช้ Blockchain ในด้านไหนบ้าง	ป ต ท . ใ ช้ Electronic Bank Guarantee on Blockchain เพื่อช่วยลดเวลาในการจัดทำ/นำส่งเอกสาร Bank Guarantee เพิ่มความคล่องตัวให้กับคู่ค้าและบริษัท โดย ปตท. ร่วมมือกับบริษัท บีซีไอ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการหนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์บนระบบ Blockchain โดยการสนับสนุนของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เป็นครั้งแรกของโลกที่ธนาคารไทยและธนาคารต่างประเทศ 22 แห่ง ร่วมสร้างและใช้โครงข่ายหนังสือค้ำประกันแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเทคโนโลยี Blockchain บนระบบเดียวกัน จะช่วยลดต้นทุนในการจัดการเอกสารและการดูแลข้อมูล ตลอดจนถึงขั้นตอนการทำงานภายใต้ความปลอดภัยระดับโลก ผ่านระบบ Cloud Technology ทำให้เกิดความคล่องตัวปลอดภัย เชื่อถือได้ ป้องกันการปลอมแปลง

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
		หนังสือคำประกัน รองรับการทำธุรกรรม และสามารถตรวจสอบสถานะได้ตลอด 24 ชั่วโมง
13.	นายชาญชัย เจียมบุญศรี (ผู้รับมอบฉันทะ) สอบถามว่า ปตท. มีการลงทุนในบริษัท การบินไทย อาทิ หุ้นกู้ หรืออื่นๆ หรือไม่ และมีแผนการจะไปลงทุนในอนาคตหรือไม่	ตามที่ปตท. เคยได้แจ้งตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อวันที่ 14 เม.ย. 63 นั้น ปตท. ไม่มีนโยบายลงทุนในบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) รวมถึงการลงทุนซื้อหน่วยธุรกิจ เช่น ธุรกิจอาหาร ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เนื่องจากไม่อยู่ในแผนธุรกิจและแผนการลงทุนของ ปตท. ในส่วน of หุ้นกู้ ปัจจุบันเราไม่ได้ลงทุนในหุ้นกู้ การบินไทย
14.	นายวิรัชศักดิ์ สหชัยเสรี (ผู้ถือหุ้น) ให้ข้อเสนอแนะว่าก๊าซธรรมชาติหากเปลี่ยนเป็น methanol จะทำให้จัดการขนส่ง จำหน่ายและใช้ได้ง่าย และเป็นพลังงานที่ก่อให้เกิดคาร์บอนไดออกไซด์น้อยกว่า	ปตท. ขอรับข้อเสนอแนะไปพิจารณา
15.	นายธนกร อาจอาบทอง (ผู้ถือหุ้น) สอบถามว่า ปตท. มีแผนรับมือกับรถยนต์ไฟฟ้าอย่างไร และมีแผนการขยายสถานีบริการชาร์จรถยนต์ไฟฟ้าให้กระจายตัวไปทั่วประเทศภายในระยะเวลาอันใกล้ภายในกี่ปี เนื่องจากมีความกังวลว่าถ้า ปตท. ไม่รีบเป็นแกนนำในสถานีรถยนต์ไฟฟ้า อาจจะทำให้คู่แข่งหน้าไปก่อน และทำให้ ปตท. อาจสูญเสียรายได้ในอนาคต	ปตท. มีแผนศึกษาหาโอกาสในการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวกับ EV Cars โดยร่วมมือกับ Partners ทั้งใน และ ต่าง ประเทศ ที่มี Technology, ประสบการณ์ และ/หรือลูกค้าในตลาดดังกล่าว รวมทั้งการพัฒนาให้เกิด EV Ecosystem ได้แก่ การพัฒนา EV Charger, Charging Station, Digital Platform เป็นต้น ทั้งนี้ OR อยู่ระหว่างขยายการลงทุนในธุรกิจรถยนต์ไฟฟ้า ในส่วนของ EV Station ในสถานีบริการ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 OR ติดตั้งเครื่องชาร์จรถยนต์ไฟฟ้า (EV Charger) จำนวน 25 แห่ง แล้ว โดย OR เล็งเห็นถึงแนวโน้มการเติบโตของความต้องการที่เกิดขึ้นใหม่ในธุรกิจรถยนต์ไฟฟ้า (EV) ในประเทศไทยและต่างประเทศทั่วโลก จึง

ลำดับ	ข้อซักถาม / ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
		ได้เตรียมตัวและขยายการลงทุนไปยังธุรกิจดังกล่าวภายใต้แนวทาง Mobility Ecosystem เพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นในประเทศไทย
16.	นายณรงค์ฤทธิ์ ปฏิทิน (ผู้รับมอบฉันทะ) สอบถามดังนี้ 1. กลุ่ม ปตท. มีการประเมินผลการดำเนินงานในปี 2563 ในกรณี Worst case ไว้อย่างไร ทั้งในส่วนของรายได้รวมและ bottom line 2. การเพิ่มสัดส่วนรายได้ในก๊าซธรรมชาติของ PTTEP ในอนาคตแล้ว กลุ่ม ปตท. จะลดสัดส่วนรายได้จากกลุ่มน้ำมันดิบลงหรือไม่ แล้วจะไปเน้นรายได้ในส่วนใด	1. Guidance ของ Bottom Line ไม่สามารถบอกได้ตามกฎของ ตลาดหลักทรัพย์ฯ อย่างไรก็ดี ปตท. มีการทำ Stress test และยังคงสภาพคล่อง และความสามารถในการแข่งขันได้ โดยไม่กระทบต่อ Credit Rating 2. การลงทุนของกลุ่ม ปตท. ในระยะยาวยังคงเน้นขยายการลงทุนในธุรกิจหลัก ทั้งในส่วน of ธุรกิจสำรวจและผลิตฯ ธุรกิจก๊าซธรรมชาติ ไฟฟ้า ปิโตรเคมีและการกลั่น ธุรกิจน้ำมันและค้าปลีก อย่างไรก็ตาม ปตท. ได้มีการปรับพอร์ตการลงทุน 5-10 ปี ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเติบโตในอนาคตโดยการแสวงหาโอกาสธุรกิจที่จะสร้าง New S-Curve จึงได้เพิ่มสัดส่วนของเงินลงทุนไปสู่ธุรกิจพลังงานสะอาดหรือพลังงานหมุนเวียนมากขึ้น รวมถึงการเข้าสู่ธุรกิจใหม่ เพื่อให้การลงทุนสอดคล้องกับแนวโน้ม Energy transition และช่วยกระจายความเสี่ยงของการลงทุน
17.	นางสาวสมคิด อังศรีทองกุล (ผู้ถือหุ้น) ได้สอบถามว่า การประชุมผู้ถือหุ้นของ ปตท. และบริษัทในเครือทุกครั้ง บัตรลงคะแนนเสียงแต่ละวาระการประชุมที่ต้องออกเสียงทำไมไม่มีช่องให้ผู้ถือหุ้น(หรือผู้แทน) ลงลายมือชื่อเหมือนกับ	ใบลงคะแนนของ ปตท. มีการระบุตัวตนอยู่แล้ว จึงไม่ทำให้คะแนนเสียงโมฆะ ทั้งนี้ขอขอบคุณผู้ถือหุ้นสำหรับคำแนะนำ

ลำดับ	ข้อซักถาม /ข้อเสนอแนะ	คำตอบ
	บริษัทอื่นๆในตลาดหลักทรัพย์ฯ การที่ผู้ถือหุ้นไม่ได้ลงชื่อจะทำให้เป็นโมฆะ หรือไม่	
18.	นายธนบดี จุฑะพุทธิ (ผู้ถือหุ้น) สอบถามว่า Business model และบทบาทของปตท. ที่มีต่อพลังงานไทยเป็นอย่างไร ถ้าหากในอนาคตการใช้น้ำมันลดลง รวมถึงผลกระทบต่อรายได้ของบริษัทและ มีการจัดการกับ stakeholder ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจน้ำมันอย่างไรหากความต้องการใช้ลดลง	ปตท. ได้เล็งเห็นถึงผลกระทบดังกล่าว มีการกำหนดแผนฯ กลยุทธ์ที่ชัดเจนในอนาคต เพื่อรองรับความต้องการด้านพลังงานรูปแบบเดิมที่จะลดลงในอนาคต โดยได้ตั้งเป้าหมายในการขยายการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น LNG Value Chain และการลงทุนในธุรกิจพลังงานใหม่ (Renewable Energy) และธุรกิจใหม่อื่นๆ เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุนของ ปตท. สำหรับธุรกิจน้ำมันมีแผนที่จะเพิ่มสัดส่วนรายได้ที่มาจากธุรกิจค้าปลีกมากขึ้นทั้งในรูปแบบบริการใหม่ๆ และสินค้าผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เป็นต้น